

# KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

## PRAGA OSAMOTNIONA

**Moskwa nie przyjdzie z pomocą Czechom**

LONDYN. (Pat.) „Ewening Standard” donosi, że Czechosłowacja zwróciła się z apelem o pomoc do Moskwy, ale Sowiety odmówiły, oświadczając, że nie mogą przyjąć Czechosłowacji z pomocą, gdyż Rumunia odmawia nie tylko przemarszu wojsk sowieckich, lecz również transportu materiałów wojennych.

W tej samej sprawie „Star” ogłasza informacje „United Press” z Genewy, która dowiaduje się z autorytatywnych źródeł sowieckich w Genewie: „Sowiety co do litery pozostaną wierne paktowi czesko-sowieckiemu, który zobowiązuje Rosję do interwencji wówczas tylko, o ile Francja na podstawie traktatu czesko-francuskiego przyjdzie Czechosłowacji z pomocą”.

### Ambasador Lipski u kancl. Hitlera

WARSZAWA. (Pat.) W dniu wczorajszym ambasador R. P. w Berlinie p. Lipski udał się samolotem na zaproszenie kanclerza Hitlera do Berchtesgaden i został przez niego przyjęty w obecności ministra spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentropa.

tesgaden i został przez niego przyjęty w obecności ministra spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentropa.

### 2-ga rozmowa kanclerza Hitlera z Chamberlainem we czwartek

BERLIN. (Pat.) Oficjalnie komunikują: Kanclerz Hitler i premier Chamberlain porozumieli się co do tego, aby rozmowę, rozpoczętą w

Obersalzberg, podjąć na nowo w Godesberg we czwartek dnia 22 września o godz. 3 po południu

### Mussolini odmówi gwarancji

jeżeli nie będą rozwiązane zagadnienia wszystkich mniejszości

LONDYN. (Pat.) Korespondent dyplomatyczny Reutersa stwierdza, że na podstawie wiadomości nadeszłych wczoraj wieczorem do Londynu — Mussolini odmawia jakichkolwiek

gwarancji dla Czechosłowacji, jeżeli zagadnienia wszystkich mniejszości narodowych wchodzących w skład obecnego państwa czeskosłowackiego nie będą rozwiązane.

## GRA NA ZWŁOKĘ

Praga odrzuca postulaty londyńskie i proponuje rozpoczęcie nowych rokowań

LONDYN. (Pat.) W brytyjskich kołach rządowych zapanowała wczoraj wieczorem po otrzymaniu informacji od rządu czeskiego całkowita konsternacja. Nota czeskosłowacka stanowi w istocie swego rodzaju odrzucenie propozycji brytyjsko-francuskich.

Nota stwierdza, że propozycje te ze względów konstytucyjnych nie mogą być przyjęte w tej postaci, w jakiej zostały one przedstawione. Konstytucja czeskosłowacka — oświadcza — nie udziela żadnemu rządowi czeskosłowackiemu zezwolenia na podjęcie rokowań na tego rodzaju płaszczyźnie.

Rząd czeskosłowacki domagać się ma ponadto wyjaśnienia szeregu punktów, które, jego zdaniem, w przedstawionych propozycjach są zupełnie niejasne, lub nawet, zdaniem rządu czeskosłowackiego, niewykonalne.

Rząd czeskosłowacki wyrażać ma w nocie na zakończenie swoją gotowość podjęcia rokowań na jakiegokolwiek innej podstawie, możliwej do przyjęcia w ramach konstytucji czeskosłowackiej.

Rząd czeskosłowacki proponować ma zastosowanie układu arbitrażowego niemiecko-czeskosłowackiego, obowiązującego — jego zdaniem — wciąż jeszcze zarówno Niemcy, jak i Czechosłowację z tytułu traktatów lokarniejskich.

W brytyjskich kołach rządowych nie zdają sobie jeszcze sprawy z konsekwencji, jakie nota ta może wywołać, przyznawane jest jednak, że odpowiedź rządu czeskosłowackiego czyni możliwość rozwiązania kryzysu drogą takich rokowań mało prawdopodobną.

PRAGA. (Pat.) Sytuacja, która przez cały dzień wczorajszy stała pod znakiem oczekiwania na odpowiedź rządu, nie uległa wyjaśnieniu po ogłoszeniu komunikatu oficjalnego o przebiegu narad. Komunikat ten nie daje jasnej odpowiedzi czy Praga odrzuca lub przyjmuje propozycje brytyjsko-francuskie, lecz stwierdza ogólnie, że rząd czeski sformułował swój punkt widzenia na propozycje nie podając szczegółów stanowiska czeskiego.

### Kraj na stopie wojennej

MOR. OSTRAWA. (Pat.) W związku z dekretem rządowym o zawieszeniu na terenie całej republiki szeregu praw obywatelskich na całym Śląsku Opawskim, Cieszyńskim i w Zagłębiu Ostrawsko-Karwińskim, żandarmeria i policja przeprowadza szczegółowe rewizje osobiste i domowe. Wszystkie przesyłki listowe i dzienniki zagraniczne są bardzo ściśle cenzurowane. Poczta przyjmuje korespondencję zagraniczną jedynie w językach powszechnie używanych na terenie republiki. Listy musi się oddawać do ekspedycji pocztowej niezależnie. Urzędy pocztowe i dworce w wielu miejscowościach obsadzone są przez patrole wojskowe. W Mor. Ostrawie w dniu wczorajszym załadowano kilka stacji benzynowych mogło sprzedawać benzynę dla użytku prywatnego. Zapasy wszystkich innych są zarekwirowane. W miastach daje się wyczuwać nastrój podniecenia i wyczekiwania.

### Najwyżsi przedstawiciele Węgier w Niemczech

BERLIN. (Pat.) Premier węgierski Imreedy i minister spr. zagr. Kanya, jak informują z kół politycznych, odbyli w środę z kanclerzem Hitlerem w Berchtesgaden rozmowę, w której wziął również udział minister spraw zagr. von Ribbentrop.

BERLIN. (Pat.) Oficjalnie komunikują, że J. W. Regent Węgier admirał Horthy bawi na polowaniu na terenach myśliwskich Sternberg, jako gość feldmarszałka Goeringa. Wczoraj premier feldmarszałek Goering, który powrócił do zdrowia, spotkał się z regentem Horthy'm w m. Alt-Sterneberg i odbył z nim dłuższą rozmowę.

## Marszałek Rydz-Śmigły

w Łucku przyjął 7-godzinną defiladę wojska wracającego z ćwiczeń

ŁUCK (Pat.) Społeczeństwo Wołynia przeżywało wczoraj swój historyczny dzień, goszcząc Marszałka Śmigłego Rydzę oraz witając w murach Łucka armię polską, powracającą z ćwiczeń. U granic miasta stały pięknie przybrane bramy triumfalne z napisami powitalnymi. Na ulicy Bolesława Chrobrego stanął szereg trybun dla przedstawicieli władz i publiczności. Przybyli wieśniacy nawet z najdalej położonych zakątków Wołynia. Trybuny już od 8 godziny wypełnione zostały szczerze publicznością. Wszędzie widać morze kołyszących się głów oraz poczty sztandarowe. Widać dziesiątki szkolną, która trzyma narząca kwiatów.

Tuż po godz. 9 wśród gromkich okrzyków „Niech żyje!” nadjeżdża otwartym samochodem Marszałek Śmigły Rydz. — Gdy samochód Naczelnego Wodza zatrzymał się przed trybuną odkrywają się głosy, a zgromadzone tłumy manifestują na cześć Wodza. Marszałek Śmigły Rydz wysiada z samochodu i salutując wchodzi na trybunę. Obok staje minister spraw woj-

kowych gen. Kasprzycki. Wkrótce potem słychać warkot bębnow i zaczyna się defilada.

Defiladę prowadzi gen. Fabrycy, który przed trybuną składa Marsz. Śmigłemu Rydzowi krótki, żołnierski raport.

Zmieniają się orkiestry, suną pułki za pułkami. W dalszym ciągu padają okrzyki na cześć defilujących oddziałów. Szczególny entuzjazm budzi przemarsz miejscowego pułku piech. Sypie się prawdziwy deszcz kwiatów na defilujących.

Mijają godziny. Na trybunie widnieje postać Naczelnego Wodza Marszałka Śmigłego-Rydzę, który salutuje każdy poszczególne oddziały wojska, przeciągający przed trybuną. W południe zarządzone krótką przerwę, po której rozpoczął się długi przemarsz dywizjonów artylerii lekkiej, ciężkiej i najcięższej.

Mięło już pięć godzin nieustannej defilady. Rozpoczyna się przemarsz oddziałów zmotoryzowanych. Trójkami przejeżdżają z warkolem motocykle z przyczep-

kami, poczym szybko mijają samochody z oddziałami zmotoryzowanej piechoty, zmotoryzowane oddziały łączności, oddziały saperów i tabory.

W blisko 7-godzinnej defiladzie przed Naczelnym Wodzem przeszły oddziały wojskowe, dając wyraz potężnej orężu

polskiego.

Defilada ta była jedną z największych defilad wojskowych, jakie kiedykolwiek odbyły się na ziemiach polskich. Stała się ona wspaniałą manifestacją siły zbrojnej państwa i wywarła ogromne, niezatarte wrażenie na olbrzymich rzeszach widzów.

### Obywatelstwo honorowe Ziemi Wołyńskiej

Po wielkiej defiladzie wojskowej w godzinach wieczorowych odbył się w gmachu urzędu wojewódzkiego w Łucku uroczysty akt wręczenia Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi dyplomów obywatelstwa honorowego wszystkich miast i gmin województwa wołyńskiego. Na ten historyczny dla Ziemi Wołyńskiej akt zebrali się w salonach reprezentacyjnych urzędu wojewódzkiego przedstawiciele miejscowych władz cywilnych, wojska, duchowieństwa i miejscowego społeczeństwa.

Wśród obecnych znajdowali się wojewoda Hauke-Nowak, dowódca O. K. Lublin gen. Smorawiński, szef OZN gen. Skwareczyński, przedstawiciele duchowieństwa katolickiego z biskupem sufraganiem Walezykiewiczem, prawosławny arcybiskup wołyńskiej diecezji Aleksy i przedstawiciele innych wyznań, prezydent m. Łucka Parniewski, generał i wyżsi wojskowi i wielu innych.

Po przybyciu P. Marszałka Śmigłego-Rydzę zabrał głos wojewoda Hauke-Nowak, mówiąc m. in.:

„Mam honor w imieniu 103 gmin i 22 miast wołyńskich prosić Pana Marszałka posłusznie, abyś zechciał z rąk tu zebranych przedstawicieli społeczeństwa przyjąć obywatelstwo honorowe wszystkich gmin i miast Wołynia. Zechciej Panie Marszałku wraz z honorowym obywatelstwem naszych

wsł i miast przyjąć także oddane Ci serca nasze. Ziemia Wołyńska nie zapomni, że wiodłeś jej synów w ofierze obrony życia, mienia i krwi do wolności i wyzwolenia”.

W odpowiedzi Pan Marszałek Śmigły-Rydz wygłosił przemówienie, dziękując za obdarzenie obywatelstwem honorowym.

Po tej uroczystości odbył się w salonach urzędu wojewódzkiego raut, wydany przez wojewodę wołyńskiego na cześć Pana Marszałka.

## Demarche angielska doradza wycofanie noty czeskosłowackiej

LONDYN. (Pat.) Rząd brytyjski przez swego posła w Pradze powiadomił wczoraj późnym wieczorem rząd czeskosłowacki, że doradza aby wycofana została nota, złożona wczoraj rządowi brytyjskiemu i francuskiemu w odpowiedzi na propozycje obu tych rządów. Rząd brytyjski wychodzi z założenia, że ustęp w nocie czeskosłowackiej, dotyczący powołania się na układ arbitrażowy czeskosłowacko-niemiecki z tytułu traktatu w Locarno i propozycja odesłania sporu czeskosłowacko-niemieckiego do międzynarodowego trybunału sprawiedliwości w Hadze nie nadają się do konkretnego rozpatrzenia.

W związku z powyższą demarche brytyjską zebrali się wczoraj wieczorem w Pradze ministrowie, tworzący t. zw. komitet polityczny gabinetu czeskosłowackiego.

Rząd brytyjski oczekuje dziś rano ewentualnej odpowiedzi czeskosłowackiej na demarche.

## Zamach bombowy

na lokal Zw. Naucz. Polskiego w Łodzi

ŁÓDŹ (Pat.) W dniu 20 września w godzinach wieczornych na klatce schodowej domu nr. 72 przy ul. Zachodniej miała miejsce eksplozja materiału wybuchowego, na skutek czego została zniszczona klatka schodowa oraz drzwi wejściowe, prowadzące do siedziby Związku Nauczycielstwa Polskiego w Łodzi oraz zdo mieszk-

kania prywatnego niejakiego Joskowicza. Siłą wybuchu odłamki sfrzaskanych szyb i tynków poraniły lekko 5 osób znajdujących się w lokalu ZNP oraz w klatce schodowej. Jedna osoba nieustalonego dotychczas nazwiska, znajdująca się w czasie wybuchu na klatce schodowej poniosła śmierć.

## Katastrofalna burza w Buenos Aires

BUENOS AIRES (Pat.) Stolica Argentyny i cała prowincja Buenos Aires w poniedziałek została nawiedzona katastrofalną burzą. 14 osób w czasie snu zginęło pod gruzami walących się murów. Liczba ofiar ka-

tastrofy niewątpliwie jest znacznie wyższa, dotychczas jednak brak wiadomości oficjalnych, gdyż linie telefoniczne w większości zostały zniszczone. Nadchodzą wiadomości, że straty są bardzo duże.

# Mowa gen. Skwarczyńskiego na Zjeździe OZN w Łucku

## Bratnie współzycie obywatelskie z mniejszościami narodowymi

Wasza Ekscelencjo, Panie Wojewodo, Obywatelki i Obywatele.

Gdy staję wobec obywateli Wołynia, tak licznie tutaj zebranych, gdy stoję wobec członków Obozu Zjednoczenia Narodowego, którego jestem szefem, zastanawiam się nad tym, jak silnie i nierozdzielnie ziemię tę zarówno w dawnych czasach, jak i dzisiaj związane są z Rzeczypospolitą Polską. Różne złożyły się na to przyczyny. A do jednej z najważniejszych należy ta, że ziemię tę leżały na ważnych szlakach, którymi przeciągały zawsze wszelkie pochody wojenne, zarówno w dawnych czasach, jak i w późniejszych podczas wojny światowej szlakiem tymi szły ofensywy Marsz. Piłsudskiego. Ciągnęły nimi wraz hufce Budiennego i nasze doskonałe armie. Oto przyczyna, dla której ziemię tę dla Rzeczypospolitej Polskiej są ważnym szlakiem obrony. Na nich toczyły się odwieczne walki rycerstwa polskiego w obronie Rzeczypospolitej na ziemiach Wołynia w dobie powstań toczyły się walki, w których brało udział wielu bohaterów, jak generał Dwernicki, Różycki i wielu innych. Zrosła się ta ziemia na zawsze z historią naszą w czasach, gdy legioń polski krew swoją przelewał i oddawał życie dla Ojczyzny. Pola Rafałówki i Kościuchnowki i wszystkie drogie naszemu sercu wspomnienia, wszystko to znalazło swój symboliczny wyraz w naszej pamiętnej kopcu usypanym w Kościuchnowce.

Ostatnia wojna polsko-bolszewicka posuwała się wielokrotnie tymi szlakami i wiele krwi naszej w obronie granic Rzeczypospolitej i w imię niepodległości — zostało przelane. Są to węzły nierozdzielne naszej wiecznej polskiej misji kulturalnej dążącej, by nieść myśl kultury i religii chrześcijańskiej zawsze tak granice nasze wzmacniać, by były granicami kultury zachodnio-europejskiej.

Pomnikiem tego jest muzeum założone w Krzemieńcu przez Tadeusza

Czackiego, które będzie trwało jako symbol kultury polskiej.

Oto fragmenty tych silnych węzłów, które kulturą i sentymentem związały ziemię Wołynia w nierozdzielną całość z resztą ziem polskich. Te węzły łączności Ziemi Wołyńskiej z Rzeczypospolitą Polską wkładają trudny, lecz zaszczytny, lecz odpowiedzialny obowiązek na nas, na całą Polskę, a przede wszystkim na społeczeństwo polskie na Wołyniu w stosunku do tej ziemi. Żyjecie tutaj Obywatele z innymi narodowościami, Ukraińcami, Rusinami.

Wytęcza naszą w stosunku do mniejszości narodowych jest chęć bratniego współzycia obywatelskiego na tej ziemi, na której od wieków przelewaliśmy krew. Po latach niewoli znaleźliśmy się znów w granicach jednej Rzeczypospolitej. Znamy różnice i odrębności między nimi a nami i cenimy je, jak długo nie godzą w interesy państwa i nie odgradzają się murami chińskimi nienawiści. Tak pewnie i jasno jest ujęty nasz stosunek do ludności ukraińskiej i ruskiej, że nie potrzebujemy dawać dużo komentarzy. Faktem jest, że zarówno dawniej, jak i obecnie ciąży na nas obowiązek niesienia kultury zachodniej na te ziemie, podnoszenia kultury ludności tujejszej. Nie chcemy wynaradawiać, tylko związać z kulturą polską, by z sobą współdziałały. Misją naszą powinno być byśmy byli pionierami wzbogacania gospodarki tujejszej, podnoszenia kultury rolnej, gospodarczej i przemysłowej tych ziem. Oto ważne czynniki, które społeczeństwo polskie jako swoje zadanie wziąć musi. Wiem, że zdanie sobie sprawę z tej misji i uławić w ten sposób działalność Rzeczypospolitej na tej ziemi. I tak przede wszystkim tutaj na kresach wzywamy do walki wszelkim zakusom idei komunistycznej. Ta idea występująca pod przykrywką rzekomego dobra ludu pracującego jest tu szlachnym zaszczeraniem i ideą rozkładu narodowego Państwa Polskiego.

działają z nim, szliśmy za tym co on postanowił. Bo ten tytan dziejowy był dość silny, by brać odpowiedzialność za siebie i za nas. Bądźmy więc sukcesorami odpowiedzialnymi i bierzmy na swoje barki to, co w naszej Rzeczypospolitej Polskiej się dzieje, musimy bowiem być narodem pełnym poczucia odpowiedzialności za nasze państwo. Żąda Pan Prezydent, by nasze Izby Ustawodawcze wypowiedziały się w sprawie ordynacji wyborczej. Nie rzućmy obietnic ani frazesów, będzie wypracowana ustawa, wymaga jąca długiej pracy. Niech więc przyszłe Izby pracę tę wykonają. Wybierajmy takich ludzi, by dobro państwa i całego narodu mieli na uwadze, a nie korzyści osobiste. Każda czynność państwowa, zarówno podstawowa obronność, jak i inne jej pochodne, wymagają by z poczynaniami najważniejszych czynników rządowych i gospodarczych stały zwarte szeregi społeczeństwa, jednolicie dążące do celu jakim jest siła i potęga Rzeczypospolitej Polskiej. Wybrane więc przez nas Izby muszą mieć za sobą zwarte szeregi społeczeństwa i dać siłę będącą nie hamulcem, lecz impulsem dla rządu. Gdy idzie o obronność Rzeczypospolitej, to wiemy dobrze, że mamy armię silną, o wspaniałej postawie i doskonałym nowoczesnym uzbrojeniu. Ale w dzisiejszej wojnie nie tylko armie walczą. Walczy również całe społeczeństwo. Nie tylko uzbrojenie armii decyduje o zwycięstwie, ale i jej duch a więc wysoki poziom moralny, związany nierozdzielnie z wartościami duchowymi, jakie wnosi przywiązanie do religii katolickiej oraz patriotyzm. Brak nam jednak jeszcze wartości i solidarności w wystąpieniach społecznych. Wzywamy więc wszystkich byśmy stanęli w jednym szeregach i dali siłę, która stokratnie wzmoże siłę naszej armii i uczyni ją niezwyciężoną w świecie, wobec takich czy innych niebezpieczeństw. Cechy te są również własnością naszego narodu.

Szanowni obywatele. Przebywamy tutaj w momencie szczególnie podniosłym, bo armia nasza i jej Wódz Naczelny, Marszałek Śmigły-Rydz są gośćmi Wołynia (oklaski). Wyrazy ofiarności i entuzjazmu na rzecz armii objawiały się w darze obywateli Wołynia, mającym obronnie granic Rzeczypospolitej Polskiej. Za tym darem stoją gorące serca Wołynia i całej Rzeczypospolitej. Wiem, że entuzjazm ten jest entuzjazmem całego Wołynia dla armii i jej Wodza.

Wzniesiony na zakończenie przemówienia okrzyk „Niech żyje Armia!” został podchwytany przez zebranych, którzy powstałi z miejsc i powtórzyli go wielokrotnie. Orkiestra odegrała hymn narodowy. Zebrani urządzili entuzjastyczną owację gen. Skwarczyńskiemu.

## Wobec wyborów

### Kto się uchylił od obowiązku obywatelskiego ten działa na szkodę Rzplitej

Szanowni Obywatele. Mówiąc dziś do was muszę się zająć sytuacją polityczną, w jakiej obecnie znajduje się nasze państwo. Oto P. Prezydent Rzeczypospolitej powziął decyzję rozwiązania Izby Ustawodawczej i zarządzenia nowych wyborów. Myśl tę powziął Pan Prezydent R. P. w tym przeświadczeniu, któremu dał wyraz w swoim orędziu. Zmieniło się dużo w stosunkach wewnętrznych od ostatnich wyborów, narastają nowe siły wewnątrz kraju, które chcą wziąć udział w pracy dla Rzeczypospolitej. Międzynarodowa sytuacja w całym świecie nie za pewnia długotrwałego pokoju i żąda od nas pogotowia. Oto zamieszki i walki, które toczyły się dotychczas na krańcach Europy i Azji, dziś zbliżają się do centrum Europy, a wypadki i rozgrywki polityczne przenoszą się coraz bliżej granic Rzeczypospolitej. W takim momencie zew P. Prezydenta do społeczeństwa, by wziął udział w wyborach i odpowiedzialności za rząd państwem, musi się spotkać z naszym oddźwiękiem. Nikogo z nas nie zabraknie przy urnach wyborczych. Jest to obowiązek obywatelski, który nakłada na nas Konstytucja. Nie może być mowy o uchyleniu się od obowiązku z takich, czy innych przyczyn. Kto by się natomiast uchylił, ten działa na szkodę Rzeczypospolitej. Ta świadomość musi być

przez was, członkowie Obozu Zjednoczenia Narodowego, szerzona wśród społeczeństwa. Marszałek Piłsudski uczył nas całym swoim życiem i czynem tej umiejętności brania odpowiedzialności na swoje barki. Patrzał na to społeczeństwo z niedowierzaniem. Po tym coraz liczniejsze rzesze współ-

## Cała Polska domaga się powrotu Śląska zaolzańskiego

LUBLIN (Pat). Dziś odbyła się w Lublinie wielka manifestacja społeczeństwa lubelskiego, które wystąpiło ze stanowczym żądaniem zwrotu zabranego Polsce przez Czechosłowację Śląska za Olzą. Na placu Litewskim zgromadziły się wielotysięczne tłumy ludności, organizacje ze szlendarami i orkiestrami, młodzież, robotnicy itd. Wygłoszono szereg przemówień, które zebrani wielokrotnie przytuliłi okrzykami, dając wyraz swemu oburzeniu przeciw Czechom. Po przemówieniach uchwalono rezolucję, domagającą się zwrotu zabranego przez Czechów polskiej ziemi. BIAŁA PODLASKA (Pat). Odbył się w Białej Podlaskiej wiec w sprawie Śląska zaolzańskiego. Na wiecu, na którym

zgromadziły się tysiączne tłumy ludności uchwalono rezolucję, w której m. in. czytamy:

„Zwracamy się z mocnym apelem do najwyższych władz i rządu Rzeczypospolitej, prosząc o podjęcie wszelkich kroków i użycie całej mocy, aby sprawiedliwość stało się zadość i Śląsk za Olzą został Rzeczypospolitej zwrócony”.

WARSZAWA (Pat). Naczelnicтво Związku Harcerstwa Polskiego wydało do wszystkich harcerzy i harcerzy odezwę, w której m. in. czytamy:

„Ku bractwu naszym za Olzą blegną nasze najserdeczniejsze myśli.

Gdy zajdzie potrzeba myślimy naszym i tęsknotą połączenia się w jedną spólną narodową zaolzieńską, damy wyraz w czynach.

Do bohaterkich kart historii Polski w walkach o niepodległość musimy dodać niemięły chlubny udział harcerstwa polskiego w chwili obecnej”.

ŁÓDŹ (Pat). W środę o godz. 19 odbędzie się w Łodzi na Placu Wołności wielka manifestacja pod hasłem „Wszyscy na front walki o Śląsk Cieszyński”.

ZAWIERCIE (Pat). Dziś odbyła się w Zawierciu manifestacja za przyłączeniem Śląska zaolzańskiego do Macierzy. Około godziny 17 odezwały się wszystkie syreny fabryczne, na odgłos których około domu ludowego zebrali się zgórą 10.000 ludzi. Uchwalono rezolucję, domagającą się przyłączenia Śląska zaolzańskiego do Macierzy.

## Związek rezerwistów z OZN

WARSZAWA (Pat). Pod przewodnictwem wiceprezesa ptk. Stefana Dąbkowskiego odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Zarządu Głównego Związku Rezerwistów w sprawie akcji wyborczej do izb ustawodawczych.

W wyniku krótkiej dyskusji jednomyślnie przyjęto następującą uchwałę:

„Zarząd Główny Związku Rezerwistów w zrozumieniu dziejowego momentu jaki na równi z całym światem przeżywa obecnie nasz kraj i zgodnie ze swą dotychczasową ideologią — postanawia wziąć pełny i aktywny udział w akcji wyborczej do izb ustawodawczych w ramach Obozu Jednoczenia Narodowego, uważa-

jąc, iż na tej drodze Polska osiągnie w pełni swą zwartość i siłę wewnętrzną, tak dzisiaj potrzebną.

Zarząd Główny Związku rezerwistów wywya wszystkich członków Związku Rezerwistów i Rodzin Rezerwistów by wzięli czynny udział w pracach przygotowawczych Obozu Zjednoczenia Narodowego podczas akcji wyborczej oraz w samych akcie głosowania do izb ustawodawczych.

Zarząd Główny Związku Rezerwistów poleca wszystkim członkom rozwinać jak najżywszą propagandę wśród społeczeństwa w kierunku poparcia akcji wyborczej Obozu Zjednoczenia Narodowego”.

## Utarczki na pograniczu czesko-niemieckim

BERLIN (Pat). Z pogranicza niemiecko-czeskiego donoszą, że wczoraj rano około godz. 4.30 doszło do strzelaniny pomiędzy czeską strażą graniczną, która otworzyła ogień na uchodźców niemiecko-sudeckich, a obywatelami do służby wojskowej Niemcami sudeckimi, którzy w masach i z bronią oddalali się od swych oddziałów wojskowych i wraz z pozostałymi uchodźcami usilowali dostać się na terytorium Rzeszy.

Uchodźcy, w tej liczbie wiele kobiet i dzieci, pochodzący głównie z Gross-Anpa i Klein-Anpa, rzucili się na ziemie, gdyż z czeskiego budynku celnego otworzono ogień z karabinów i kulomiotów, i pelzając, starali

się dotrzeć na teren Rzeszy. Kolo godz. 5.15 znnowu dano ogula do uchodźców od strony Neuhaeusel. Na ogień ten odpowiedziało 9 żołnierzy niemiecko-sudeckich z pułku niechoty w Trautenau, którzy rzuszyli na czeski budynek celny, skład przedził najsilniejszy ogień karabinów maszynowych, i rzucili aż granaty ręczne, powodując pożar budynku.

15 żołnierzy czeskich z karabinami maszynowymi, znajdującymi się obok budynku, cofnęło się wówczas w kierunku Neuhaeusel, pozostawiając w płonącym urządzeniu celnym zabitego od wybuchu granatów żandarm.

Jeden żandarm czeski i jeden urzędnik skarbowy, którzy z podniesionymi do góry rękami wyszli z budynku celnego, zostali przez żołnierzy sudeckich rozbrojeni i wzięci do niewoli. Uchodźcy skorzystali z krótkiej przerwy ogniowej, aby szybko dostać się na terytorium Niemiec, podczas gdy żołnierze sudeccy przeszukali jeszcze płonący budynek celny, po czym skierowali się wraz z jeńcami na teren Rzeszy. Oba jęcy wyrazili życzenie, aby internowano ich na terytorium niemieckim.

O godz. 7 zjawił się po stronie czeskiej większy oddział żołnierzy czeskich z karabinami maszynowymi, który ostrzeliwał ruiny czeskiego budynku celnego i niemiecką stację celną. Ogień ustał dopiero kolo godz. 8. Po stronie niemieckiej stwierdzono liczne ślady kol. Spośród uchodźców ranne zostali 3 kobiety i 3 dzieci.

### PROTEST NIEMIEC.

BERLIN (Pat). Poselstwo niemieckie w Pradze otrzymało polecenie złożenia najostrzejszego protestu wobec rządu praskiego z powodu ostrzeżania lania przez Czechów pogranicznej miejscowości niemieckiej Seidenberg oraz z powodu pogwałcenia granicy niemieckiej w pobliżu m. Schmöderberg.

## Giełda warszawska

z dnia 20 września 1938 r.

Belgi belgijskie	89,92
Dolary amerykańskie	531,00
Dolary kanadyjskie	529,00
Florency holenderskie	288,64
Franki francuskie	14,35
Franki szwajcarskie	120,00
Funtów angielskie	25,74
Guldeny gdańskie	100,25
Korony czeskie	14,30
Korony duńskie	114,95
Korony norweskie	129,32
Korony szwedzkie	132,74
Liry włoskie	26,10
Marki fińskie	11,37
Marki niemieckie	—
Marki niemieckie srebrne	46,00
Teł Aviv	25,30
Bank Polski	Akcje: 122,28
Papiery procentowe:	—
Pożyczka wewnętrzna	—
Pożyczka inwestycyjna pierwsza	81,00
Pożyczka inwestycyjna druga	82,00
Pożyczka konwersyjna	—
Pożyczka konsolidacyjna	64,50

wielkie zebranie publiczne, organizowane przez okręg stołeczny OZN, celem zamianifestowania pełnej solidarności z ludnością polską Śląska zaolzańskiego, walczącą z uciskiem obcym.

SLONIM (Pat). 20 bm. odbyło się w Slonimie wielkie zebranie wszystkich organizacji ideowych, społecznych i zawodowych, która stwierdziwszy, że Śląsk zaolzański był i jest polskim, uchwały rezolucję, w której społeczeństwo Slonima zwraca się do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z gorącą prośbą o spowodowanie naprawienia krzywdy wyrządzonej narodowi polskiemu.

Rezolucję tę przesłano również do Pana Marszałka, Edwarda Śmigły-Rydz.

Dziś w Wilnie odbędzie się wielkie wiec w sprawie Śląska zaolzańskiego organizowany przez T-wo Polnocnej Polonii Zagran. Orlicznosciową odzwę, wydaną przez to T-wo podaje na str. 7-ej.

## Program OZN w sprawie mniejszości

LUCK (Pat). W dniu 19 bm. w Łucku na zjeździe okręgowym Obozu Zjednoczenia Narod. Dzisiaj Stahl wygłosił referat programowy o zadaniach i działalności O. Z. N.

Przechodząc do omówienia spraw mniejszościowych mówca zairymał się nad zagadnieniem żydowskim i odrębną sprawą mniejszości słowiańskich na kresach wschodnich, szczególnie podkreślając odrębność żywiołu żydowskiego w Polsce i wynikające stąd konieczności szukania rozwiązania problemu żydowskiego w drodze emigracji itd., jak też do wzmożenia żywiołu polskiego w dziedzinie

życia kulturalnego i gospodarczego.

Co do mniejszości słowiańskich na Ziemiach Wschodnich mówca wskazał na potrzebę jak najściślejszego zespolenia tych ziem z Macierzą. Są one bowiem szczególnie związane z dziejami Polski i wydały szereg wielkich ludzi, którzy odegrali historyczną rolę. Ziemię tę w dalszym ciągu mają wielkie posłannictwo do spełnienia, wobec czego przedstawiciele miejscowego społeczeństwa polskiego winni dać z siebie maksimum energii i wydatności, aby zachować swoje przodujące stanowisko i związać te ziemie jak najściślej z Rzeczypospolitą.

# Wybory do Zgromadzeń Okręgowych

15 bm. w Wileńskim Dzienniku Wojewódzkim ukazało się zarządzenie wojewody wileńskiego o wyborach do Zgromadzeń Okręgowych w okręgach wyborczych Nr 45, 46, 47, 48 i 49.

Poniżej podajemy terminy zebrań organizacji, uprawnionych do wyboru delegatów i ilość wybieranych przez nich delegatów.

Teksty zawierają trzy pozycje: I — nazwę organizacji, dokonywującej wyboru, II — termin wyboru i III — ilość delegatów.

## OKRĘG WYBORCZY Nr 45

z siedzibą w Wilnie, obejmujący m. Wilno (komisariaty P. P. I, II, i IV) oraz Nowa Wilejka, pow. wil.-trocki.

### I. Samorząd terytorialny.

Rada Miejska m. Wilna — 28.IX. 38 r. — 26.  
Rada Miejska m. Nowej Wilejki — 28.IX. 38 r. — 2.

### II. Samorząd gospodarczy.

Zebrań Plenarne Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie — 29.IX. 38 r. — 7.  
Zebrań Plenarne Izby Rzemieśniczej w Wilnie — 19.IX. 38 r. — 3.

### III. Organizacje zawodowe.

#### A. Organizacje zawodowe pracowników fizycznych.

Zarząd Centralnego Związku Chrześcijańskich Związków Zawodowych w Wilnie — 25.IX. 38 r. — 5.  
Miejscowa Rada Zawodowa w Wilnie Związku Klasowego Związków Zawodowych w Polsce — 26.IX. 38 r. — 2.  
Zarząd Komisji Okręgowej na Ziemię Wileńską Związku Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce — 26.IX. 38 r. — 2.  
Zarząd Centralnego Związku Rzemieślników Żydów na Wileńszczyźnie — 28.IX. 38 r. — 2.

Rada Miejska w Wilnie Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych — 27.IX. 38 r. — 1.  
Okręgowa Rada Zawodowa w Wilnie Związku Związków Zawodowych — 26.IX. 38 r. — 1.

Zarząd Okręgu Zjednoczenia Kolejarzy Polskich w Wilnie — 28.IX. 38 r. — 1.

#### B. Organizacje zawodowe pracowników umysłowych.

Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Miejskich m. Wilna — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Okręgowa w Wilnie Unii Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych — 26.IX. 38 r. — 1.

Zarząd Okręgu Wileńskiego Związku Pracowników Skarbowych R. P. w Wilnie — 28.IX. 38 r. — 1.

Zarząd Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów Koło w Wilnie — 28.IX. 38 r. — 1.

Zarząd Związku Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów Okręg Wilno — 28.IX. 38 r. — 1.

Zarząd Związku Urzędników Kolejowych Koło w Wilnie — 28.IX. 38 r.

### IV. Samorząd zawodowy.

Rada Izby Lekarskiej w Wilnie — 28.IX. 38 r. — 3.  
Rada Izby Adwokackiej w Wilnie — 26.IX. 38 r. — 2.  
Rada Izby Notarialnej w Wilnie — 26.IX. 38 r. — 1.

### V. Zrzeszenia techniczne.

Zarząd Zrzeszenia Techników Absolutów Państwowej Szkoły Technicznej im. Marszałka J. Piłsudskiego w Wilnie — 28.IX. 38 r. — 1.

Zarząd Okręgu Wileńskiego Zrzesze-

nia Techników Kolejowych R. P. w Wilnie — 28.IX. 38 r. — 1.

Zarząd Związku Inżynierów Żydów w Wilnie — 28.IX. 38 r. — 1.

### VI. Organizacje kobiece.

Zarząd Wojewódzki Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna” w Wilnie — 29.IX. 38 r. — 2.

Rada Miejska T-wa Pań Miłosierdzia Św. Wincenego à Paulo w Wilnie — 24.IX. 38 r. — 2.

Katolickie Stowarzyszenie Kobiet w Wilnie — 29.IX. 38 r. — 1.

## OKRĘG WYBORCZY Nr 46

z siedzibą w Wilnie, obejmujący komisariaty P. P. III, IV, V i VII m. Wilna.

### I. Samorząd terytorialny.

Rada Miejska m. Wilna — 28.IX. 38 r. — 24.

### II. Samorząd gospodarczy.

Zebrań Plenarne Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie — 29.IX. 38 r. — 5.  
Zebrań Plenarne Izby Rzemieśniczej w Wilnie — 19.IX. 38 r. — 3.

### III. Organizacje zawodowe.

#### A. Organizacje zawodowe pracowników fizycznych.

Zarząd Centralnego Związku Chrześcijańskich Związków Zawodowych w Wilnie 25.IX. 38 r. — 6.  
Miejscowa Rada Zawodowa w Wilnie Związku Klasowego Związków Zawodowych w Polsce — 26.IX. 38 r. — 2.  
Okręgowa Rada Zawodowa w Wilnie Związku Związków Zawodowych — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Miejska w Wilnie Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych — 27.IX. 38 r. — 1.

Zarząd Komisji Okręgowej na Ziemię Wileńską Związku Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce — 26.IX. 38 r. — 1.

#### B. Organizacje zawodowe pracowników umysłowych.

Rada Okręgowa w Wilnie Unii Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych — 26.IX. 38 r. — 3.

Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Miejskich m. Wilna — 26.IX. 38 r. — 2.

Zarząd Stowarzyszenia Asystentów Uniwersytetu Stefana Białego w Wilnie — 29.IX. 38 r. — 1.

### IV. Samorząd zawodowy.

Rada Izby Lekarskiej w Wilnie — 28.IX. 38 r. — 3.

Rada Izby Adwokackiej w Wilnie — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Izby Notarialnej w Wilnie — 26.IX. 38 r. — 1.

### V. Zrzeszenia techniczne.

Zarząd Stowarzyszenia Techników Polskich w Wilnie — 29.IX. 38 r. — 1.

Zarząd Związku Polskich Inżynierów Kolejowych Koło Wileńskie — 28.IX. 38 r. — 1.

Zarząd Związku Inżynierów Żydów w Wilnie — 28.IX. 38 r. — 1.

### VI. Organizacje kobiece.

Zarząd Stowarzyszenia „Rodzina Wojskowa” Oddział w Wilnie — 29.IX. 38 r. — 2.

Zarząd Wojewódzki Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna” w Wilnie — 29.IX. 38 r. — 2.

Rada Miejska Towarzystwa Pań Miłosierdzia Św. Wincenego à Paulo w Wilnie — 24.IX. 38 r. — 1.

### VII. Szkoły akademickie.

Senat Akademicki Uniwersytetu Stefana Białego w Wilnie — 28.IX. 38 r. — 3.

## OKRĘG WYBORCZY Nr 47

z siedzibą w Wilnie, obejmujący powiaty: wileńsko-trocki (bez Ni Wilejki) i święciański.

### I. Samorząd terytorialny.

Rada Powiatowa w Wilnie — 29.IX. 38 r. — 10.

Rada Miejska w Trokach — 24.IX. 38 r. — 1.

Rada Gminna gm. Olkieniki — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Rudziński — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Mickuny — 27.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Orany — 27.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Niemenczyn — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna Szumsk 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Troki — 27.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Mejszagola — 27.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Podbrzezie — 27.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Rzesza — 27.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Worniany — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Gierwiaty — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Soleczniki — 27.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Turgiele — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Rudomino — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Powiatowa w Święcianach — 29.IX. 38 r. — 7.

Rada Miejska w Święcianach — 24.IX. 38 r. — 1.

Rada Miejska w N. Święcianach — 24.IX. 38 r. — 1.

Rada Miejska w Podbrodziu — 24.IX. 38 r. — 1.

Rada Gminna gm. Żukojnie — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Łyntupy — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Święciany — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Kołtyniany — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Dukszy — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Daugieliszki — 24.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Mielegiany — 24.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Twerecz — 24.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Hoduciszki — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna Komaje — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Świr — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Szemefowszczyzna — 26.IX. 38 r. — 1.

Rada Gminna gm. Kiemieliszki — 26.IX. 38 r. — 2.

Rada Gminna gm. Podbrodzie — 26.IX. 38 r. — 2.

### II. Samorząd gospodarczy.

Rada Izby Rolniczej w Wilnie — 28.IX. 38 r. — 9.

Zebrań Plenarne Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie — 29.IX. 38 r. — 6.  
Zebrań Plenarne Izby Rzemieśniczej w Wilnie — 19.IX. 38 r. — 2.

### III. Organizacje zawodowe.

#### A. Organizacje zawodowe pracowników fizycznych.

Zarząd Zjednoczenia Kolejarzy Polskich Oddział w Nowo-Swięcianach — 27.IX. 38 r. — 1.

Zebrań przedstawicieli zarządów oddziałów Centralnego Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych powiatów: święciańskiego i wileńsko-trockiego.

Z powiatu święciańskiego w zebraniu bierze udział 2 przedstawicieli, z pow. wil.-trockiego 1 przedstawiciel; przewodniczy zebraniu przedstawiciel Zarządu z powiatu święciańskiego — 27.IX. 38 r. w Wilnie — 1.

#### B. Organizacje zawodowe pracowników umysłowych.

Zebrań przedstawicieli Zarządów Powiatowych Związku Nauczycielstwa Polskiego powiatów: święciańskiego i wileńsko-trockiego po 2 przedstawicieli z każdego zarządu przewodniczący przedstawiciel Zarządu powiatu wileńsko-trockiego — 29.IX. 38 r. w Wilnie — 1.

(Dalszy ciąg na str. 5)

# Ochrona głosowania w sprawach publicznych w świetle Kodeksu Karnego

Nasz kodeks karny z 1932 roku ochronie wyborów poświęca rozdział XX zatytułowany: „Przestępstwa przeciwko głosowaniu w sprawach publicznych”. Z samej intencji widać, że przedmiotem ochrony są zarówno wybory parlamentarne jak i samorządowe, oraz wszelkie inne głosowania w sprawach publicznych, np. do instytucji ubezpieczeń społecznych, itp. Rozdział omawiany składa się z 6 artykułów (art. 118—124).

Czołowym przestępstwem w tym rozdziale jest karane 5-letnim więzieniem

wplywanie na wynik głosowania. Wpływanie na wynik rozumieć należy: a) sporządzanie listy głosujących z pominięciem uprawnionych lub wpisaniem nieuprawnionych.

Dalszym przykładem wpływania na wynik głosowania jest, według kodeksu, użycie podstępem celem nieprawidłowego sporządzenia listy głosujących, dalej uszkadzanie, przerabianie lub podrabianie protokołów lub innych dokumentów głosowania. składanie głosu nie będąc do tego uprawnionym, i wreszcie dopuszczenie się nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów. Gdy chodzi o wspomniane wyżej przestępstwo złożenia głosu przez osobę nie uprawnioną do tego, odpowiedzialność obciąża zarówno tę osobę, jak i osobę, która nawet jest wyborcą uprawnionym, ale głosuje po raz drugi lub

oddaje głos za inną osobę, itp.

Niemniej surowo, bo więzieniem do lat 5 karane jest

przeszkadzanie głosowaniu, a więc np. udział w bojówce, która przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza w odbyciu zgromadzenia poprzedzającego głosowanie, albo swobodnemu wykonywaniu prawa głosowania, albo głosowaniu lub obliczaniu głosów. Ten przepis karze surowo za wszelkie akty terroru przedwyborczego. Podkreślić w tym miejscu należy, iż karane jest nie tylko dokonanie powyższych przestępstw, ale i usiłowanie popełnienia ich; jeśli np. ktoś wyszedł w lokalu wyborczym podczas głosowania, to przestępstwo jest spełnione, choćby mimo straża czynności wyborcze odbyły się do końca w porządku. Za podstęp będzie odpowiadał obywatel wtedy, gdy poinformuje świadomie fałszywie wyborców, iż lokal komisji jest gdzie indziej, niż w rzeczywistości, gdy poda im fałszywą datę głosowania itp.

Odrębnym przestępstwem jest

wplywanie na sposób głosowania. Tutaj kara więzienia do lat 5 grozi każdemu, kto używa przemocy groźby bezprawnej lub podstępem celem wywarcia wpływu na sposób głosowania osoby uprawnionej, lub celem powstrzymania jej od głosowania. Pod ten przepis podpadają np. pracodawca, który zagrozi pracownikowi wydaleniem z pracy w razie oddania

głosu nie po myśli tegoż pracodawcy

Presja na sposób głosowania może być nadto wywierana w odrębnej formie występnej t. j. w drodze przekupstwa (art. 121). W grę wchodzi tu może obietnica udzielenia korzyści majątkowej lub osobistej uprawnionemu do głosowania lub innej osobie celem wywarcia wpływu na sposób głosowania, np. „dostaniesz pożyczkę dogodną, o ile będziesz głosował na listę A”. I tu sankcję stanowi 5 lat więzienia. Ta sama kara grozi w wypadku sprzedajności, t. j. gdy uprawniony wyborca przyjmuje korzyść majątkową za głosowanie w sposób umówiony, lub powstrzymanie się od głosowania. Karalne jest samo udzielenie korzyści lub jej przyjęcie bez względu na to, czy wyborca przyjmuje korzyść zobowiązanie swe wykonał, t. j. czy złożył głos zgodnie z umową, lub czy powstrzymał się od głosowania, karalne jest samo kupczenie głosem.

Najlagodniejszą karą aresztu do roku karane jest zapoznanie się z treścią cudzego głosu wbrew przepisom o tajności głosowania.

a więc zaglądanie do cudzej koperty w biurze wyborczym już wypełnia stan faktyczny przytoczonego artykułu.

Tak przedstawiają się w zarysie najistotniejsze przesłanki kodeksu karnego o ochronie głosowań w sprawach publicznych.

K. Kl.

## Rowerem po Francji

# Wzdłuż wybrzeża

(Korespondencja własna)

Morlaix, we wrześniu. Na wybrzeżu normandzkim i bretońskim można trafić na plaże, które ciągną się nieraz po kilkanaście kilometrów bez przerwy, potem kilka skał i znowu plaże, port rybacki, plaża, dzika ścieżka i plaża. Prawdopodobnie warunki demograficzne jedynie sprawiły, że najbardziej uczęszczane i sztywne znajdują się w brzydkich miejscach. Trouville s/Mer jest bardzo interesującym miastem, ale plaża, pełna paryżan (trzy godziny jazdy autem lub pociągiem z Paryża) jest niezbyt wielka i nie umywa się nawet do serii plaż, ciągnących się bez przerwy np. od St. Brieve do Painyad.

Gospoda dla młodzieży w Trouville mieści się na górze nad morzem,

w ogrodzie, obok pensjonatu. Jako gospodyni (w odróżnieniu od t. zw. „matki oberżystki” — właścicielki) króluje tam gruba Czeszka, która ja kimiś tajemniczymi sposobami przybyła ze swoją córeczką, ważącą około 100 kg. Obie pilnie studiują gazetę każdego ranka i bacznie śledzą losy swojej nieszczęśliwej ojczyzny. — Francuzi uprawiają jak zwykle „rigolade”, coś co jest jeszcze bardziej bez sensu, niż humor angielski. Jest to czasami bardzo cięty, satyryczny, czasami zaś tylko „formalny” dowcip. Niektórzy z nich właśnie zapewniali Czeszkę, że gazetę teraz tak się spóźniają, że właściwie niewiadomo, czy jeszcze Czechostowacja istnieje. Mała Angielka, która urodziła się w Chinach a młodość spędziła w Ame-

ryce, utrzymuje, że warunki ekonomiczne, te nieublagane sprężyny świata, nie pozwolą istnieć Czechostowacji dłużej jak jeden rok. Wrodzona uprzejmość nie pozwoliła mi dodać, że też same sprężyny powinny sprawić jak najprędzej rozpad Wielkiej Brytanii. Może wtedy ludzkość trochę lżej odetchnie, gdy Indie nie będą wyłącznym rynkiem Anglii i gdy Kanada i Australia otworzą swoje granice dla emigracji przeludnionych krajów.

Padła wtedy deszcz, tak jak w tej chwili w Morlaix, w samym sercu Bretanii. Nie tak nie sprzyja zbliżeniu narodów, jak deszcz. Po wyczerpaniu wszystkich zajmujących zabaw, w rodzaju „pancerników” (tych w które się zawsze grywa w szkole na lekcji historii), krzyżyków itd. zabawa przechodzi na „osły” i „rubla”, które swego słodkiego czasu były tak modne w Wilnie w pewnych kołach. Zabawa w „osły” polega na niestannym powtarzaniu nazw geograficznych. Przez uprzejmość dla mniejszości francuskiej używano tylko

nazw w brzmieniu francuskim. Zanim taka nazwa obiegła wszystkie osiem reprezentowanych przy stole nacyj, wracała pokaleczona wszystki mi rodzajami wymowy francuskiej, od angielskiej, poprzez belgijską aż do słowiańskiej w redakcji serbskiej. Francuzi byli święcie przekonani, że to jest właściwa, rdzenna wymowa np. Monachium i starali się ją wiernie naśladować.

O Mont St. Michel miałem okazję już napisać dużo brzydkich rzeczy, niechże więc tu choć zamilczę. Położone od niego o 60 km. gospoda w Lin verville, nad rozległą samotną plażą, ma młodego „ojca oberżystę”, który z nudów, spędzając pół roku na wsi, a pół w Angers, uczy się języków, studuje astronomię i interesuje się wszystkim, co żyje. Tak jak powinien czynić każdy porządny człowiek.

Wysoki Holender, jeden z gości w Morlaix, opowiadał mi okropnie wymywanym językiem niemieckim (francuski puszczał mimo uszu, tak jak to czyni z reguły większość Anglików) o swoich zachwy-

tach nad „Chłopami” Reymonta. Zadowolony bardzo, że przekład holenderski tej książki jest prawie, że nieczytelny.

Okazało się, że najłatwiej zawieram znajomości i zawiązuję przyjaźń nie z małymi dziećmi. Dostojewski twierdzi, że jest to objaw dziecinne go usposobienia danego osobnika, Freud zaś, że jest to t. zw. zahamowana nie uczuć na stopniu infantylnym. Mała dziewczynka na plaży w Trouville zaczęła do mnie szelekać, ja próbowałam ją naśladować, poczym mała oświadczyła mi, że jestem dosyć miły. W Binic, gdzie spędziłem dwa dni w chacie bretońskiej, przez cały czas sekundowało mi trzech małych chłopów. Sypiało się tam na strychu na podłodze (na sienniku oczywiście) i obserwowano się, jak pięć starych panien uprawia dzielnie gospodarstwo. Tam też nauczyłem się, że można chodzić w drewnianych sabotach, ale gotować na gazie i mieć najbardziej racjonalnie zagospodarowaną fermę.

ernó.

## O amnestję w 20-lecie niepodległości

Szereg organizacji m. in. związki b. więźniów politycznych i pracowników umysłowych podjęły akcję w sprawie amnestii z okazji przypadającego w roku bieżącym 20-lecia niepodległości Polski.

Po rozwiązaniu ciał ustawodawczych za biegi te skierowano na inną drogę. W myśl Konstytucji amnestia wymaga aktu ustawodawczego, a w okresie gdy Sejm jest rozwiązany akt taki może być wydany w formie dekretu Prezydenta R. P.

## Warunki kolonizacji wiejskiej na Polesiu

Przeprowadzone ostatnio przez Instytut Gospodarstwa Ziemi Wschodnich przy Towarzystwie Rozwoju Ziemi Wschodnich badania nad strukturą rolną małej własności ziemskiej na tych obszarach, dały bardzo ciekawe wyniki.

Mimo najmniejszej w Polsce gęstości zaludnienia, bo wynoszącej 31 mieszkańców na 1 km kw. w r. 1931, ziemie te, biorąc za kryterium porównawcze ilości gruntów ornych, dają gęstość zaludnienia większą niż w niektórych powiciach województwa centralnych.

Obliczając więc przez niektórych zapisy ziemi na cele kolonizacyjne w ilości około dwóch milionów hektarów, redukuje się właściwie do liczby nie większej jak pół miliona hektarów i to już z ewent. zmniejszonymi nieużytkami.

## Komisa cen przy Ministerstwie Rolnictwa

W najbliższych dniach utworzona zostanie przy Ministerstwie Rolnictwa komisja do regulowania cen, w skład której wejdą przedstawiciele organizacji rolniczych, spółdzielczych i związków zawodowych.

## Pierwsza większa transakcja eksportowa zboża

Jak się dowiadujemy, ostatnio doszło do skutku większa transakcja eksportowa na żyto do Belgii.

W ramach tej transakcji w najbliższych dniach wywieziona zostanie definitywnie pierwsza partia zboża w ilości 77.000 ton żyta (t. j. 770 wagonów 10-tonowych).

Eksport dalszych partii żyta do Belgii jest w obecnej chwili w stadium ostatecznego uzgadniania.

## Tępną prad na wsi

Zagadnienie elektryfikacji poszczególnych dzielnic Polski staje się coraz aktualniejsze. Powstają duże elektrownie okręgowe i rozszerza się zasięg sieci na coraz to nowe miejscowości. Całkowite zelektryfikowanie kraju byłoby możliwe jedynie przy zainwestowaniu olbrzymich kapitałów i wymaga wielu lat pracy. Tak więc głucha wieś polska nie może liczyć na otrzymanie prądu w ekerszym zakresie. Istnieje jednak sposób i to bardzo tani otrzymania niewielkich ilości prądu elektrycznego dla światła i uruchomienia odbiorników radiowych. Przykład idzie z Ameryki.

Powstało tam szereg firm produkcyjnych małe wiatraczki połączone z prądnicami, wytwarzające przy słabym nawet wietrze 120—800 wat prądu, (zależnie od wielkości instalacji), który będąc zmagazynowany w akumulatorach, wyraża się dla najmniejszej nawet instalacji w ilości około 2 WKg. na dobę. Jest to ilość dostateczna dla oświetlenia niewielkiego gospodarstwa i zasilania radiodiodniaka. Koszt takiego wiatraczka z prądnicą wynosi w Ameryce zaledwie 20—30 dolarów, a łącznie z akumulatorem i instalacją w przeliczeniu na złote około 250 zł.

# Wyścig zbrojeń na morzu

artykuł niniejszy wyszedł z pod pióra p. J. M. Renaitour'a, deputowanego, przewodniczącego komisji parlamentarnej dla spraw francuskiej floty wojennej.

Przyglądając się obecnie sytuacji i działalności, jaka panuje we flotach wojennych głównych państw morskich, można się zgodzić z opinią wyrażoną przez jednego z członków rządu W. Brytanii: „znajdujemy się w okresie szalonego wyścigu zbrojeń na morzu, który jest bez precedensu”.

A więc mamy wyścig w dziedzinie ilości! Floty wojenne państw anglo-saskich chcą zdystansować wszystkich rywali; W. Brytania wykonuje potężny program budowy nowych jednostek zbrojnych, który, po ukończeniu w r. 1941 podniesie jej flotę do floty 20 pancerników, 770 krążowników, 190 kontrtorpedowców, 68 łodzi podwodnych, 12 lotniskowców. Budżet wojennej marynarki brytyjskiej osiągnął w r. 1938 sumy 20 MILIARDÓW FRANKÓW,

a oprócz tego Izba Gmin zaaprobowala jeszcze dodatkowy kredyt w sumie 300 milionów franków.

Stany Zjednoczone A. P. przyjęły dodatkowy program zwiększenia o 20 proc. uchwalonego już w 1934 roku programu budowy nowych okrętów wojennych. Po wykonaniu tego programu flota wojenna USA składać się będzie z 18 pancerników, 8 lotniskowców, 47 krążowników, 147 kontrtorpedowców, 58 łodzi podwodnych.

Dalej — wyścig w dziedzinie jakości! Wiemy, iż pakt londyński z 1936 r. zawarty między Francją, USA i Anglią, a do którego przyłączyły się później ZSSR i Niemcy, ograni-

czał na 35.000 ton tonaż pancerników i do 356 mm. kalibru maksymalnej dział.

Na skutek otrzymania niezdeklarowanych informacji o budowie przez Japonię pancerników o tonażu i kalibrze dział większych niż przewidziano w pakcie londyńskim, W. Brytania i Stany Zjednoczone oświadczyły, iż fakt ten zmusza je do nie liczenia się z klauzulą paktu z 1936 roku i do podjęcia budowy pancerników O TONAŻU DO 45.000 TON,

uzbrojonych w działa kalibru 406 mm. Polityka Francji w tym wyścigu zbrojeń morskich opiera się na dwóch wytycznych: bezpieczeństwa i umiarze. Jeśli chodzi o ilość, Francja musi mieć flotę równie silną co flota każdego państwa kontynentalnego w Europie. Jeśli chodzi o jakość, Francja oświadczyła zgodnie z paktem londyńskim, iż ograniczy tonaż swoich okrętów liniowych do 35.000 ton, o ile nie nastąpi przekroczenie tej granicy ze strony jakiegokolwiek państwa europejskiego.

Dwa państwa europejskie posiadają poważne siły zbrojne na morzu — Niemcy i Włochy. Polityka morską Francji jest zatem ściśle zależna od polityki tych państw.

Włochy pracowała systematycznie nad powiększeniem swej floty, która do roku 1938 była średniomorską; podjęła się wprawdzie nową orientację w polityce morskiej Italii, która dąży do tego, by stać się „oceaniczną”.

Niemcy budowały do 1935 r. małe jednostki; umowa z Anglią rozwiązała im ręce i pozwoliła je od kontroli nad stożkami.

Na 1 lipca r. b. tonaż państw europejskich

przeobraził się następująco: Francja — 633.000 ton, Włochy — 585.000 ton, Niemcy — 4077.000 ton.

Flota francuska (wynina i w budowie) liczy obecnie: 9 pancerników, 2 lotniskowce, 19 krążowników, 79 kontrtorpedowców, 80 łodzi podwodnych. W roku bieżącym podjęto budowę: 2 pancerników, 2 lotniskowców, 3 krążowników, 10 kontrtorpedowców, 18 łodzi podwodnych, koszt budowy których wyniesie 4 miliardy franków. Tak więc w roku bieżącym buduje Francja okręty o łącznym tonażu 110.000 ton, t. j. dwa razy więcej niż budowana co roku od 1924 roku.

Aczkolwiek budowa okrętów wojennych we Francji trwa nieco dłużej, niż w krajach sąsiednich, to jednak plusem tej różnicy w czasie jest

## WYSZOŚĆ I DOSKONAŁOŚĆ KONSTRUKCJI I UZBROJENIA,

jak to wykazały próby z pancernikami „Dunkerque” i „Strassburg”.

Francja zbroi się na morzu, gdyż flota wojenna stanowi składową część gigantycznej i precyzyjnej maszyny militarnej, służącej ku obronie kraju. Zbroić się Francja musi nie dla celów wojennych, lecz dla obrony i utrzymania zagrożonego pokoju.

J. M. Renaitour.

## Teatr m. NA POHULANCE

Dziś o godz. 8 wiecz.

## „TEKLA”

## Przygotowania do rokowań handlowych litewsko-sowieckich

W litewskim Ministerstwie Spr. Zagr. rozpoczęło przygotowania do rokowań litewsko-sowieckich na temat stosunków handlowych. Obecny układ handlowy litewsko-sowiecki upływa z dn. 31 grudnia r. b.

## Tegoroczne zbiory w Niemczech są bardzo dobre

Niemieckie Biuro Informacyjne podaje dane o tegorocznych zbiorach zbóż w Niemczech z których to danych wynika, że zbiory te są bardzo dobre. W Niemczech (bez Austrii) zebrano mianowicie według danych przybliżonych 25,9 miln. tonn wszystkich zbóż, z wyjątkiem kukurydzy, czyli o 3,6 miln. tonn więcej niż przed rokiem. — Zbiory tegoroczne są większe od rekordowych ostatnio zbiorów w r. 1933, kiedy wynosiły 25 miln. tonn.

W Austrii zbiory zbóż wynoszą 1,8 miln. tonn wobec 1,65 miln. tonn w r. 1937. Nie zaliczając do tego zbiorów kukurydzy wynoszą ok. 300 tys. tonn.

## Pojedynek w Rzeszy zakazany

Mniej więcej przed rokiem odbył się pod Berlinem pojedynek, którego ofiarą padł jeden z dziennikarzy niemieckich Roland von Strunck. Wówczas to kanclerz Hitler polecił kierownictwu partii opracować nowy kodeks honorowy.

Prasa niemiecka przynosi oficjalny komunikat NSDAP, w którym powiedziano, że pojedynek jest formą postępowania honorowego, nie zgadzającą się z duchem narodu we-w socjalistycznym. Jako dogmat ma od dziś obowiązywać norma, że „krwi obywa teia niemieckiego domagać się może tylko naród niemiecki, nigdy zaś jednostka”. — A zatem od dziś partia będzie jedyną kompetentną instancją w orzekaniu o czei i wnie Niemców. Niewinni będą przywracani do praw honorowych wyrokiem sądu partyjnego. Pojedynek raz na zawsze został zabroniony.

## Bnia się rzrywka wojennego

Związek Towarzystw Ubezpieczeń w Stanach Zjednoczonych A. P. postanowił z ważnością od dnia 16 bm. znieść we wszystkich polisach klauzulę „wojenną” i to w wypadkach, dotyczących ubezpieczeń transportów morskich bez względu na to dokąd się skierowane (na wschód — Europa, czy też na zachód — Japonia). Z dniem 16 bm. ubezpieczenia, zawierające i klauzulę ryzyka na wypadek działań wojennych, przyjmowane będą po specjalnej taryfie. Równocześnie z uchwałą LLOYDS — Londyn znoszącą w ogóle klauzulę wojenną, podaną została do wiadomości i decyzja kanadyjskich Towarzystw ubezpieczeniowych zamykająca aż do odwołania tranzakcje z klauzulą „ryzyko wojenne”.

Książka kształci. hawi. rozwi. a!

## Czytaj Nowość

Wilno, Św. Jerzego 3

OSTATNIE NOWOŚCI

Lektura szkolna — Beletrystyka — Naukowe — Wysłuka na prowincję. Czynną od 11 do 18-tej.

Kaucja 3 zł. Abonament 1,50 zł.

## Ciekawe odkrycie archeologiczne w Białostockim

W ciągu minionego sezonu prac wykopalskowych dokonano w obrębie woj. białostockiego paru ciekawych odkryć. Przede wszystkim wymienić należy prowadzone przez Państw. Muzeum Archeologiczne rozkopanie wielkiego kurhanu z okresu 400 l. po nar. Chr. na gruntach wsi Rospolty w pow. białostockim, gm. Juchnowieckiej, pod kierunkiem asystenta muzeum dr Konrada Jazdzewskiego przy udziale delegata P. M. Arcr. na woj. białostockie p. Antoniego Kleina.

Kurhan miał ok. 24 m. średnicy oraz w rzucie poziomym kształt koła. Powierzchnia przeszło 2-metrowego nasypu była CAŁKOWICIE WYBRUKOWANA POLNYMI GŁAZAMI.

Pod brukiem i grubą warstwą piasku z iliem, tak stwierdzili, że trzeba było rozbijać ją oskardami, był stozek kamieni, pod nim zaś grób właściwy, wykopany w ziemi, przeszło 2 m głębokości w kształcie elipsy długości 4 m. Pierwotnie dół grobowy pokryty był drewnianymi dylami, te zaś grubą polepą glinianą, które

jednak przegniły i cała pokrywa wraz z kamieniami wpadła do grobu, wskutek czego kurhan miał na szczycie dość znaczne wklęsnięcie.

Plan pracy po rozkopaniu kurhanu był bardzo ciekawy. W jednym końcu elipsy walego dołu grobowego znaleziono szkielec zupełnie jednak zmurszały i rozłożony. W przeciwnym końcu tegoż dołu był kompleks przedmiotów, który pozwolił określić płęć i stopień zamożności nieboszczyka. Stało tam

## NACZYNIĘ BRĄZOWE POCHODZENIA RZYMSKIEGO Z SITKIEM,

naczynie szklane, poza tym leżał nóż żelazny i grzebień kościany złożony z 3 płytek, spojonych pozostałymi dwiema przynitowanymi do poprzednich. Wszystko to przemawiało za tezą, że pochowana tu była kobieta i to bardzo zamożna.

O rozmiarach pracy świadczy to, że samych kamieni wywieziono z kurhanu ok. 1000 fur. Przy kopaniu zajętych było 30 robotników w ciągu 3 tygodni.

## Złóża torfowe w okolicy Lidy ?

Jak pisaliśmy okolice Lidy posiadają ogromny zapas złóż torfowych o wysokich wartościach energetycznych.

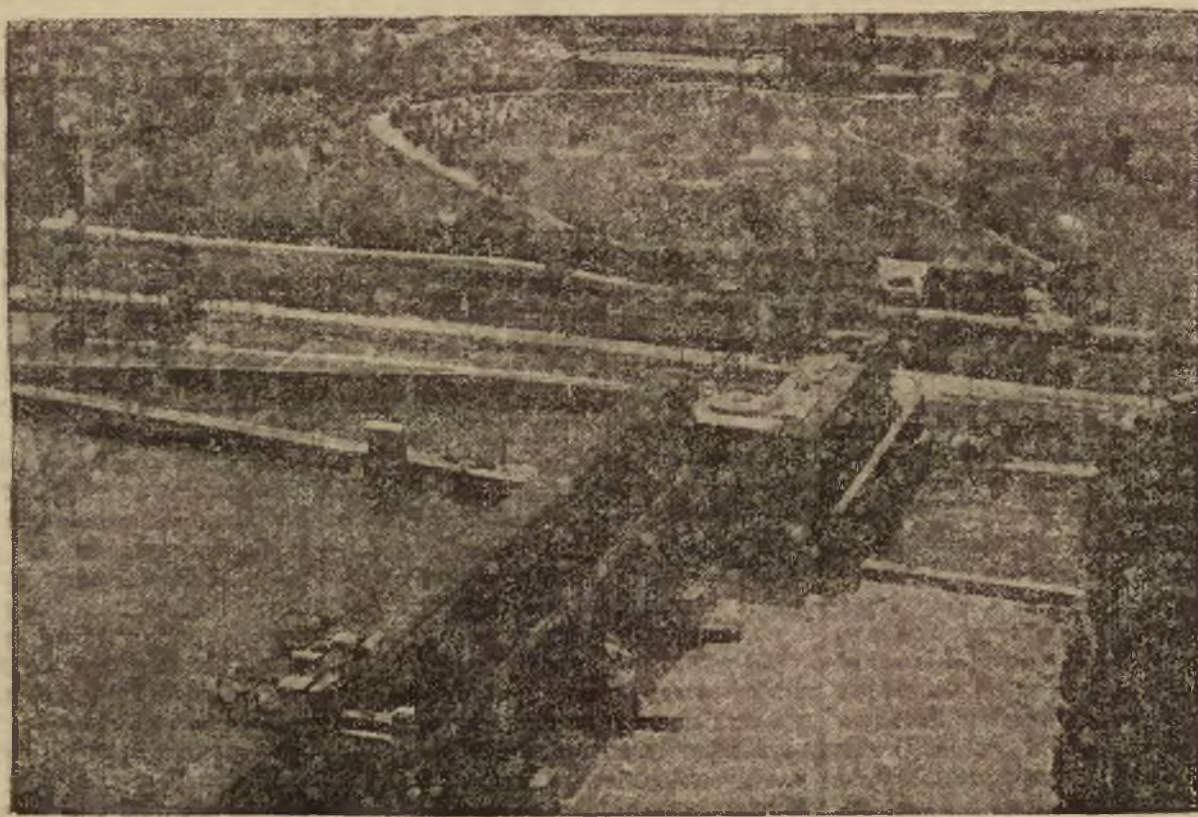
Przypuszczalne zapasy użytkowego torfu zagłębia Lidzkiego wynoszą około dwa miliony ton, co po osuszeniu daje 63 miliony ton suchego torfu.

Złóża te znajdują się dookoła Lidy w promieniu 10 kilometrów z licznymi odnogami nie przekraczającymi odległości 40 kilometrów. W bezpośredniej bliź-

kości Lidy złoża torfowe wynoszą około pół miliarda metrów sześciennych.

Cała ta dwumiliardowa ilość torfu po przerobce mogła by dać około 100 milionów ton bykietów koksowych, 20 milionów tonn olejów pogazowych i taką ilość wody pogazowej, z której można by osiągnąć około miliona ton sody lub równowartość nawozów sztucznych względnie innych związków azotowych i potasowych.

## Z frontu czechosłowackiego



Zdjęcie przedstawia ogólny widok potężnej tamy w Aussigu na granicy Czesko-Niemieckiej. Tama ta, jak donosi prasa niemiecka, została przez Czechów podminowana i może zostać lada chwila wysadzona w powietrze co grozi katastrofalnym zalewem terytorium niemieckiego.

## 1439 nowych pojazdów mechanicznych przybyło w sierpniu r. b.

Sierpień r. b., mający w handlu samochodowym opinię miesiąca „słabego”, międzysezonowego, nie potwierdził tym razem tej opinii — sprzedaż wyniosła poważną, jak na nasz rynek, ilość 1439 nowych pojazdów mechanicznych.

Zaznaczyć należy nadto, że w dalszym ciągu postępuje intensywnie naprędz wymiana zużytych jednostek na nowe — oto w sierpniu sprzedano 1439 nowych pojazdów mechanicznych, podczas gdy liczba pojazdów zarejestrowanych wzrosła w tym miesiącu zaledwie o 865 jednostek. Wynika z tego, że 574 jednostki nowe poszły na wymianę pojazdów zużytych.

## Czy to nie za dużo

Polska należy do krajów, które przepija i przepala przeszło miliard złotych rocznie. Spożycie spirytusu wynosi 1 litr na głowę rocznie.

## Żyjemy o 13 lat dłużej

Jeszcze w końcu 19 stycznia przeciętną długość życia ludzkiego obliczano na 44,4 lata, podczas gdy obecnie uczeni szacują przeciętny wiek człowieka na 57,6 lat, a zatem w ciągu ostatnich 30 lat życie ludzkie uległo przedłużeniu o 13 lat.

Jak twierdzą uczeni, do tak znacznego przedłużenia przeciętnego wieku człowieka przyczyniły się bardziej higieniczne warunki życiowe, a przede wszystkim racjonalniejsze odżywianie się. Zauważać należy, że różnica przeciętna wzrostu człowieka jest obecnie o 5 cm. większa niż przed 100 laty.

## Wojna pomiędzy „czarnymi” a „czerwonymi”

Nie idzie tu wcale o jakieś walki polityczne. Jest to wojna na śmierć i życie, jaką wytoczyły... czarne mrówki meksykańskie czerwonym mrówkom Stanów Zjednoczonych. Teren tej niezwyklej wojny zoologicznej jest przede wszystkim stan Texas. — Czarne mrówki meksykańskie przekroczyły granicę i zaatakowały mrówki czerwone. Do stanu Texas odrywa się obecnie prawdziwa pielgrzymka uczonych z całego świata, którzy pragną przyjrzeć się tej niezwyklej wojnie. Przez pewien czas, na skutek kilku krwawych bitew, wydawało się, że mrówki czerwone ustąpią większym od siebie mrówkom meksykańskim, tymczasem jednak na pomoc ciągną wielkie armie mrówek czerwonych ze wszystkich stron Ameryki, a zwłaszcza ze stanów Utah, Indiana, Oregon, jak również i z Kanady. Mrówki te przebijają niekiedy odległości, licząc kilka tysięcy kilometrów, aby przynieść „swoim” z pomocą i zgnieść najeźdźcę. Według zdania zoologów, mrówki Stanów Zjednoczonych odniosą ostatecznie zwycięstwo i zgłotają czarne mrówki meksykańskie

## Fosgen I... hormon płciowy

Chemicy niemieccy dr. Ach i dr. Dirschel opatentowali nowy system użycia jednego z najniebezpieczniejszych trujących gazów bojowych, fosgenu — w ten sposób, iż nie grozi on żadnym niebezpieczeństwem. Stwierdzili oni mianowicie, że połączenie fosgenu z hormonami płciowymi powiększa skuteczność ich działania 15-krotnie. Wobec tego, iż dokonane próby potwierdziły tezę o nieszkodliwości owego oryginalnego połączenia, preparaty hormono-fosgenowe mają wejść wkrótce w powszechne użycie.

## Piszą do nas...

## Pierwszy fryzjer w Ilii

Jeden z naszych Czytelników, fryzjer z zawodu, przysłał ciekawy opis swej pionierskiej pracy w zawodzie fryzjerskim w „zapadłym” prowincjonalnym miasteczku.

W 24 r. przyjechałem do miasteczka Ilii, aby ostrzyżć włosy, szukać i nie widzę fryzjera. Pytam żydów. Jeden z nich prowaźli mnie i pokazuje że tu. Wechodzę do sieni, pu kam do drzwi — cisza. Wechodzę. Kuchnia, a w niej nawiązana koza. Nie interesował już mnie sam fryzjer skoro zastaję kozę w mieszkaniu. Postanowiłem otworzyć w tym własnym miasteczku a nie gdzie indziej gryznię, co i uskuteczniłem w 1926 r.

Z początku chłopcy przechodząc koło pracowni zdejmowali czapki — chyba przed szyl dem. Nie rzadko zachodził chłop: „Panok bu teku denaturki, zmb balfit”. Posyłałem ich do diabła. Po roku przypadkowo dowiedziałem się, iż uchodzę przez większość tubyleców za „syszczuka” (wywiadowca) a fryzjerstwem zajmuję się dla pozorów, bo przecież z tego nie można przeżyć i utrzymać rodziny.

Ja przeżyłem z rodziną. Wegetowałem lat osiem. Do terminu miłk z ochręściłam nie chciał się zgłosić. Zgłosił się Żydek, wyuczył go fachu a sam przynosiłem się przed upięciem laty do powiatu. Żydek od lat pięciu pracuje i też utrzymuje siebie i rodzinę. Sądze, że tubylcy przekonali się już do dzi siał, że gotenie brody to rzemiosło, z którego można zarobić na utrzymanie i niekonieczne nie trzeba być „syszczukiem”. Ur.

# Wybory do Zgromadzeń Okręgowych

(Dokończenie ze str. 3)

**OKRĘG WYBORCZY Nr 48**  
z siedzibą w Głębokiem, obejmujący powiaty: dziśnieński, brasławski i postawski.

- I. Samorząd terytorialny.**
- Rada Powiatowa w Głębokiem — 29. IX. 38 r. — 8.
  - Rada Miejska w Głębokiem — 24. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Miejska w Dokszycach — 24. IX. 38 r. — 1.
  - Rada Miejska w Dziśnie — 24. IX. 38 r. — 1.
  - Rada Gminna gm. Zalesie — 27. IX. 1938 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Głębokie — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Szarkowszczyzna — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Hermanowicze — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Porpliszcz — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Parafianów — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Łutki — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Plissa — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Dokszyce — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Hołubicze — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Jazno — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Prozoroki — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Miłojajewo — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Powiatowa w Brasławiu — 29. IX. 38 r. — 8.
  - Rada Gminna gm. Bohiń — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Brasław — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Druja — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Dryświaty — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Jody — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Leonpol — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Miory — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. N. Połost — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Opsa — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Flussy — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Przebrodzie — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Ryszany — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Słobódka — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Smoiwy (siedz. Turmon) — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Widze — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Powiatowa w Postawach — 29. IX. 38 r. — 5.
  - Rada Gminna gm. Łuczaj — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Dunilowicze — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Norzyce (siedz. w Łąsicy) — 26. IX. 38 r. — 1.
  - Rada Gminna gm. Woropajewo — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Kozłowszczyzna — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Słoboda-Zośniańska — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Wolkotała — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Kobylnik — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Miadzioł — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Hrudzowo — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Postawy — 24. IX. 38 r. — 2.

**II. Samorząd gospodarczy.**

- Rada Izby Rolniczej w Wilnie — 28. IX. 38 r. — 11.
- Zebranie Plenarne Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie — 29. IX. 38 r. — 7.
- Zebranie Plenarne Izby Rzemieślniczej w Wilnie — 19. IX. 38 r. — 3.

**III. Organizacje zawodowe.**

- A. Organizacje zawodowe pracowników fizycznych.**
- Zarząd Zjednoczenia Kolejowców w Polsce Oddział w Królewstwie — 24. IX. 38 r. — 2.
- B. Organizacje zawodowe pracowników umysłowych.**
- Zebranie przedstawicieli Zarządów Powiatowych Związku Nauczycielstwa Polskiego powiatów: dziśnieńskiego brasław

skiego i postawskiego po 2 przedstawicieli z każdego Zarządu; przewodniczący przedstawiciel Zarządu powiatu dziśnieńskiego — 28. IX. 38 r. w Głębokiem — 1.

**OKRĘG WYBORCZY Nr 49**  
z siedzibą w Oszmianie, obejmujący powiaty: oszmiański, wilejski i mołodecki.

- I. Samorząd terytorialny.**
- Rada Powiatowa w Oszmianie — 29. IX. 38 r. — 6.
  - Rada Miejska w Oszmianie — 24. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Miejska w Smorgoniach — 24. IX. 38 r. — 1.
  - Rada Gminna gm. Polany — 26. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Soły — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Smorgonie — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Kucewicze — 28. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Krewa — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Grauzyski — 28. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Dziewieniszki — 28. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Holszany — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Powiatowa w Wilejce — 29. IX. 38 r. — 7.
  - Rada Miejska w Wilejce — 24. IX. 38 r. — 1.
  - Rada Gminna gm. Krzywiczki — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Dołhinów — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Budstaw — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Kurzeniec — 28. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Kościeniewiczze — 28. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Kołowicze — 28. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Wiazyni — 28. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Ilja — 28. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Chocieńczyce — 28. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Wojstom — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Żodziszki — 27. IX. 38 r. — 2.
  - Rada Gminna gm. Wiszniew — 27. IX. 38 r. — 2.

## Rozszerzenie praw wyborczych do Senatu

WARSZAWA (Pat). Wykaz zakładów naukowych, których dyplomy dają prawo wyborcze do Senatu został uzupełniony następującymi uczelniami:

- Państwowa Szkoła Przemysłowo - Hotelarska w Zakopanem,
- Państwowe Liceum Rolnicze w Bydgoszczy,
- Państwowe Liceum Rolnicze z ukraińskim językiem nauczania w Czernicy,
- Państwowa Szkoła Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. H. Wawelberga i S. Rotwanda — Warszawa,
- Państwowa Szkoła Budownicza — tylko świadectwa ukończenia szkoły o kursie trzy letnim po r. 1932 — Warszawa,
- Państwowa Szkoła Miernicza — Warszawa,
- Państwowa Szkoła Techniczna Lotnicza i Samochodowa — tylko świadectwa kursu trzyletniego — Warszawa,
- Wydział Eksploatacyjny Państwowej Średniej Szkoły Technicznej Kolejowej — Warszawa,
- Państwowa Szkoła Chemiczno - Przemysłowa (dawniej szkoła chemiczno - przemysłowa przy państwowej szkole budowy maszyn i elektrotechniki im. H. Wawelberga i S. Rotwanda). Świadectwa kursu czteroletniego wykluczone — Warszawa,
- Państwowa Szkoła Teletechniczna (dawniej 2 i pół letnia), Warszawa,
- Państwowa Kooedukacyjna Szkoła Fotograficzna, Warszawa,
- Liceum Przemysłowo - Techniczne Żelazki Tow. Szkół Pracy — Warszawa,
- Żeńska Szkoła Architektury im. Stanisława Nowakowskiego (świadectwa wydawane są zarówno po 3-letnim jak i po 2 letnim kursie) — Warszawa,
- Państwowa Szkoła Przemysłowa im. St. Staszica — tylko świadectwa ukończenia

**Hotel EUROPEJSKI**  
W WILNIE  
Pierwszorzędnym — Ceny przystępne  
Telefony w pokojach. Winda osobowa

Rada Powiatowa w Mołodecznie — 29. IX. 38 r. — 5.  
Rada Miejska w Mołodecznie — 28. IX. 38 r. — 1.

Rada Miejska w Radoszkowicach — 28. IX. 38 r. — 1.  
Rada Miejska w Rakowie — 28. IX. 38 r. — 1.  
Rada Gminna gm. Kraśne — 27. IX. 38 r. — 2.  
Rada Gminna gm. Radoszkowice — 27. IX. 38 r. — 1.  
Rada Gminna gm. Gródek — 28. IX. 38 r. — 2.  
Rada Gminna gm. Raków — 28. IX. 38 r. — 2.  
Rada Gminna gm. Lebedziew — 28. IX. 38 r. — 2.  
Rada Gminna gm. Bianica — 28. IX. 38 r. — 2.  
Rada Gminna gm. Potoczany — 28. IX. 38 r. — 2.  
Rada Gminna gm. Mołodeczno — 28. IX. 38 r. — 2.

**II. Samorząd gospodarczy.**

- Rada Izby Rolniczej w Wilnie — 28. IX. 38 r. — 9.
- Zebranie Plenarne Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie — 29. IX. 38 r. — 7.
- Zebranie Plenarne Izby Rzemieślniczej w Wilnie — 19. IX. 38 r. — 3.

**III. Organizacje zawodowe.**

- A. Organizacje zawodowe pracowników fizycznych.**
- Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych R. P. Koło w Mołodecznie — 29. IX. 38 r. — 2.
  - Zarząd Zjednoczenia Kolejowców Polskich oddział w Mołodecznie — 29. IX. 38 r. — 1.
  - Zebranie Przedstawicieli Zarządów Oddziałów (Kół) Związku Zawodowego Pracowników Dróg Kołowych R. P. powiatów: oszmiańskiego, wilejskiego i mołodeckiego po jednym przedstawicielu z każdego Zarządu; przewodniczący przedstawiciel Zarządu powiatu oszmiańskiego — 29. IX. 38 r. w Oszmianie — 1.
- B. Organizacje zawodowe pracowników umysłowych.**
- Zebranie Przedstawicieli Zarządów Powiatowych Związku Nauczycielstwa Polskiego powiatów: oszmiańskiego, wilejskiego, mołodeckiego po 2 przedstawicieli z każdego Zarządu; przewodniczący przedstawiciel Zarządu powiatu oszmiańskiego — 29. IX. 38 r. w Oszmianie — 2.

## Otwarcie IV-ch Targów Północnych w Wilnie



Na zdjęciu — moment z uroczystej inauguracji IV Targów Północnych w Wilnie, której dokonał wiceminister przemysłu i handlu Mieczysław Sokolowski, w obecności marszałka Senatu Prystowa, wojewody wileńskiego Bocińskiego, oraz szeregu przedstawicieli władz i sfer przemysłowo-handlowych.

## 748 nowych gromad w woj. wileńskim

### Uchwały wileńskiego wydz. wojewódzkiego.

16 bm. w Urzędzie Wojewódzkim, pod przewodnictwem p. Wicewojewody J. Rakowskiego, odbyło się posiedzenie Wileńskiego Wydziału Wojewódzkiego.

Na posiedzeniu tym zostały zatwierdzone uchwały Wileńskiej Rady Powiatowej z dn. 27 sierpnia r. b. w kilku sprawach.

Dokonano także wyboru przedstawiciela do Komisji Rewizyjnej Okręgowej Targowskiej Komisji Nadzorczej w Wilnie. Ponadto Wydział Wojewódzki ustalił ściśle według wniosków poszczególnych Wydziałów Powiatowych nowy podział gmin na gromady w związku ze zmianą granic dotychczasowych gromad i ustalił nazwy nowych gromad. W wyniku tej reformy dotychczasowa ilość gromad na terenie Województwa Wileńskiego została zwiększona z 881 do 1.629 czyli o 748 nowych gromad, przy czym do dotychczasowej przeciętnej gromady, wznoszący w okrągłości 30 km. kw., zmniejszono do 16 km. kw., dotychczasowa ilość

ludności przypadającej na gromadę spadła z 1.215 do 655 osób.

Należy zaznaczyć, że dotychczasowy obszar i zaludnienie gromad w Województwie Wileńskim znacznie przekraczały przeciętne normy istniejące nawet na obszarze sąsiednich województw kresowych.

Reforma obecna ma na celu nie tylko usprawnienie administracji, lecz również udogodnienie ludności załatwiania wszelkiego rodzaju spraw wymagających udziału setki tysięcy. Wydatniejsze zwiększenie ilości gromad zostało dokonane na obszarze powiatów: brasławskiego, dziśnieńskiego, święciańskiego i wilejskiego, stosunkowo nieznaną ilość nowych gromad utworzono w powiatach: oszmiańskim i wileńsko-trockim.

Ustalony nowy podział gmin na gromady zostanie ogłoszony w najbliższym numerze Wileńskiego Dziennika Wojewódzkiego z wyszczególnieniem osiedli wchodzących w skład poszczególnych gromad.

## IX Zjazd Fizyków Polskich

W dniach od 28. IX do 1. X 1938 r. odbędzie się w Wilnie IX Zjazd Fizyków Polskich. Zjazdy takie, odbywające się co dwa lata, stanowią rewiew prac wykonanych w polskich pracowniach fizycznych jak również miejsce dyskusji zagadnień, powstających w związku z nauczaniem fizyki w szkołach średnich.

Zjazd obradować będzie w dwóch sekcjach: naukowej i dydaktycznej, potem będą wygłoszone odczyty ogólne obejmujące najnowsze zagadnienia z dziedziny fizyki. Liczba referatów w sekcji naukowej 116 i w sekcji dydaktycznej 30.

Zgłoszenia na zjazd przyjmuje Komitet Organizacyjny IX Zjazdu Fizyków Polskich, Wilno, Nowogródzka 22. Po otrzymaniu zgłoszenia Komitet Organizacyjny wysłał kartę uczestnictwa, uprawniającą do 50% zniżki kolejowej. Opłatą zjazdową w wysokości zł 5 należy wpłacić na konto w PKO nr 704,153, właściciel konta prof. dr S. Szczeniowski, Wilno.

## Wystawa hodowlana IV Targów Północnych

Jedną z najciekawszych imprez tegorocznych Targów Północnych będzie niewątpliwie wystawa hodowlana.

Przygotowania do tej wystawy są w całej pełni.

Zainteresowania wystawą przeszły oczekiwanie organizatorów. Są zgłoszone kury, kaczki, gęsi, indyki, pawie, labędzie oraz gołębie, psy rasowe, zwierzęta futerkowe itp.

## Teatr muzyczny „LUTNIA”

Występy JANINY KULCZYCKIEJ  
Dziś o godz. 8.15  
**MARICA**  
Julio  
**BAL W SAVOYU**

## Tempo akcji wyborczej do Sejmu

Poszczególne związki i stowarzyszenia na terenie Warszawy otrzymały już wezwania do przedstawienia liczby członków na zasadzie których ma być przydzielona ilość delegatów do okręgowych komisji wyborczych. Władza administracyjna żąda przedstawienia imiennego spisu członków wraz z adresami i podziałem na poszczególne komisariaty i okręgi wyborcze, przy czym zestawienie to ma być dostarczone w ciągu 24 godzin.

## Propagandowa Wystawa Higieny

W ramach tegor. Targów Półn. Zakład Ubezpieczeń Społ. wileńska Ubezpieczalnia Społeczna urządziły wystawę higieny.

Wystawa ta zawiera ciekawe ekspozycje, obrazy i plansze plastyczne dotyczące walki z chorobami społecznymi, jak: gruźlica, dur brzuszny, choroby weneryczne, jaglica itp. Ponadto znajdują się ekspozycje dotyczące higieny i bezpieczeństwa pracy. Wystawa ta cieszy się wielkim powodzeniem.

## Zniżki kolejowe

Ministerstwo Komunikacji przeznało uczestnikom wystawom i zwiedzającym tegorocznych IV Targów Północnych w Wilnie w czasie od 17 bm. do dnia 2 października br. zniżkę kolejową w drodze powrotnej w wysokości 75 proc. przy czym przyjazd do Wilna może nastąpić do dnia 1 października, a powrót w czasie do dnia 5 października. Na ekspozycje wystawowe przewóz w drodze powrotnej jest bezpłatny.

## Zbórka Federacji P. Z. O. O.

W związku z z urządzaną manifestacją przez T-wo Pomocy Polonii Zagranicznej w dniu 21 bm. — zarząd wojewódzkiej Federacji PZO0 zarządził zbiórkę wszystkich członków związków sfederowanych w dniu 21 b. m. o godz. 14 na pl. Orzeszkowej, obok ZOIT, w celu wzięcia udziału w tej manifestacji.

## Z teki policyjnej

Policyja zatrzymała wczoraj niejaką Helenę Bućko, która przed dwoma dniami podurzyła swoje dziecko. Twierdzi, że uczyniła to z nędzy.

Na przejeździe połączym pociąg motorowy, idący z Jasznu do Wilna, zabił krowę. Na szczęście pociąg nie wykołał się. Przybył jedynie do Wilna ze znacznym opóźnieniem.

Na ul. Uniwersyteckiej koło domu nr 7, na przechodzącą przez jezdnię z dzieckiem Heleną Subotkowską (Garbarska 11) najeżdżał rowerzysta nr 378. Subotkowska naskutek upadku doznała ogólnych potłuceń ciała. Nieostrożny rowerzysta zbiegł.

Policyja ustaliła nazwisko rowerzysty, który zostanie pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.

Maria Czerwińska (Podgórze 8) dostarczyła do komisariatu chleb z karaluchem, który nabyła w sklepie Chaima Bielińskiego przy ul. Podgórzej. (c).

Marjan Kawkowski (Cmentarna 7) zamelował policję, iż gdy stał w bramie gmachu urzędu pocztowego Wilno 1 od strony ulicy Śwto Jańskiej, przycisnęło go do muru przejeżdżające auto pocztowe, wskutek czego doznał ogólnych potłuceń ciała.

# Tabela loterii

## 13 dzień ciągnięcia 4-ej klasy 42 Loterii Państwowej

### I i II ciągnięcie Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000  
pałła na nr. 51352  
50.000 zł.: 2644  
15.000 zł.: 137933  
10.000 zł.: 97817 100873  
5.000 zł.: 122927  
2.000 zł.: 11648 20487 29581  
31454 37959 47718 57118 59433  
62075 67988 69671 70174 81410  
92956 100570 114196 115239  
140422 154262 155381  
1.000 zł.: 931 9477 12707 15835  
19641 29818 31962 43444 45977  
61014 74199 82201 83485 84923  
91989 97896 98249 102555 109888  
111757 115638 116256 116539  
128454 158269

379 496 530 603 21 772 73 828  
904 16 47034 229 55 815 445 532  
87 95 635 864 972 48152 469 71  
543 89 648 71 737 70 77 92 824  
49258 378 95 513 30 691 776.  
50044 174 397 671 74 735 836  
987 51122 309 19 23 89 420 726 46  
49 58 90 903 87 52190 383 503 14  
93 625 875 981 53056 157 76 336  
480 87 500 20 611 85 719 884  
54359 68 412 17 732 59 962 55031  
246 448 745 65 827 73 945 56016  
195 219 55 310 421 547 58 85 629  
66 31 815 24 57072 233 46 61 98  
329.629 728 93 890 907 37 94  
58102 53 273 312 433 76 570 705  
88 804 82 904 59172 248 432 555  
739 883 990.  
60098 566 94 701 33 45 879  
61030 268 311 956 461 516 43 676  
708 76 807 12 903 45 62050 682  
63011 17 128 299 579 662 792 845  
903 74009 177 92 222 415 543 59  
61 77 818 8 5003 1 125 251 47 317  
57 31 79 722 811 22 80 95 941  
66060 108 221 444 54 96 707 43 67  
67006 91 141 27 95 421 48 570 86  
627 761 812 99 68076 128 248 346  
511 23 630 79 779 863 69151 45 245  
66 626 37 40 51 80 723.  
70048 60 133 394 474 576 603 46  
731 71099 388 413 678 84 761 84 97  
817 72017 107 208 399 446 64 874  
974 73126 35 37 80 352 621 741 823  
82 919 89 74180 206 36 350 680 705  
41 49 888 98 959 75088 195 239 62 707  
94 861 62 76048 110 266 76 602 926  
51 77162 94 211 24 490 586 677 703  
849 98 78242 87 405 645 741 810 79027  
154 503 8 633 836 55 80093 186 438  
780 900 76 81203 313 464 92 680 86  
731 91 927 82243 341 564 976 83072  
139 50 357 63 410 66 559 95 847 67  
968 89 98 84028 58 131 33 34 35 267  
430 39 47 777 822 45 67 907 43 85186  
210 94 341 88 796 823 86008 448 731  
94 808 993 87029 42 70 219 343 48 72  
84 546 50 614 36 67 918 88010 26 126  
94 207 89 318 27 45 75 484 39 543 74  
10 610 748 72 844 65 89007 52 273 304  
564 81 893 903 14 42 90012 19 44 91  
157-456 593 680 913 91221 311 39 84  
738 879 92054 191 292 303 30 72 412  
555 623 50 903 39 93087 221 404 695  
605 35 783 856 989 94061 240 69 97  
98 334 68 75 81 541 50 58 93 614 58  
74 770 867 938 95078 414 54 78 602  
10 860 96163 246 318 476 78 507 785  
89 875 97021 46 105 73 345 426 51 72  
513 54 604 42 781 811 98068 227 99  
321 67 426 500 628 920 99278 314 751  
74 866 929 100182 93 342 520 98 764  
101184 234 503 632 63 713 843 64  
102030 125 81 261 523 767 876 985  
103081 92 226 376 796 851 \*965  
104157 65 254 337 684 890 931 84  
105054 205 27 319 458 548 64 767  
68 810 86 969 106036 96 290 416 75  
611 26 721 23 893 107071 177 390  
495 523 616 764 108108 368 448 729  
842 45 109028 123 31 38 54 363 437  
78 16 16 61 706 9 81 847 957 96  
110245 342 80 721 857 949 111109 56  
258 357 471 99 982 666 95 776 859  
112033 35 133 305 66 407 514 614  
740 902 15 70 113090 196 289 567 627  
30 811 64 915 114207 52 332 493 525  
653 70 873 115064 244 551 116457  
553 798 822 973 117004 16 98 136  
52 286 367 74 430 513 800 988 91  
118144 207 457 98 773 119225 338  
87 415 584 875 87 908 120006 21 285  
315 482 575 625 818 24 57 121031 303  
734 818 122589 683 915 19 935 123067  
154 60 668 69 823 68 77 84 938 96

124040 224 55 62 368 653 808 985  
125209-89 368 94 547 897 128114 24  
76 243 63 370 685 867 918 127095  
127 98 332 402 79 731 91 128464 523  
839 129059 228 337 520 659 720 47  
906 40.  
130152 203 13 82 333 833 84 90  
921 131198 321 331 42504 132049  
187 3 91 410 55 500 669 91 809  
133665 863 908 9 16 134066 143 247  
56 83 443 77 83 680 836 921 135126  
93 228 471 538 616 725 92 821  
88 136258 994 137017 175 205 11 28  
31 318 81 609 224 936 86 138130  
285 351 425 619 784 809 43 913  
199135 298 385 438 583 610 95 709  
825 30 51 925 14005 85 151 245 445  
588 765 807 72 37 141040 256 67  
395 458 502 36 789 935 42 87  
142068 14 34 223 43 357 65 431  
568 806 96 959 88 143002 55 118 90  
218 90 907 647 886 948 144029 137  
62 79 314 449 685 756 71 91 817 21  
88 943 145120 205 39 336 403 545  
82 687 804 22 89 955 85 146024 45  
48 123 78 239 338 55 450 76 509  
20 694 809 916 46 75 92 147040 49  
84 118 19 440 44 81 865 148082 115  
109 927 586 63 59 883 918 78 150021  
50 226 705 8 44 67 925 92 149072  
248 408 93 743 47 875 935 64 65  
151089 104 14 217 42 304 35 50  
530 51 668 767 856 152166 311 54  
471 558 823 59 153002 145 440 674  
38 150071 175 200 510 22 27 86 734  
77 854 72 79 905 8 155035 127 265  
95 307 433 504 24 622 25 726 96  
855 960 156036 186 668 745 58 809  
157158 86 409 506 013 82 158109 20  
207 10 77 301 17 431 86 872 81 926  
62 159021 47 148 328 452 67 6752  
911 46 50 96

### III ciągnięcie Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł.  
pałła na Nr. 26163.  
75.000 zł.: 97744.  
10.000 zł.: 36435 62207 96194  
127699.  
5.000 zł.: 2884 17011 27520 38979  
52388 63691 64141 76523 70912 158005  
2.000 zł.: 26765 56960 66099 68569  
70901 73553 74629 79575 84566 96989  
91459 104746 123030 133334 135409  
153703.  
1.000 zł.: 6331 7749 7841 9930 20258  
25151 34711 35284 54334 59273 61638  
76322 84238 86899 93905 107396  
107491 109522 115262 118834 122677  
142456 146434 148105 149377 149985

### Wygrane po 250 zł.

608 48 848 94 948 1656 751 850  
925 44 2222 633 3014 32 4606 701 61  
4121 74 373 430 534 731 88 810 945  
65 77 5158 222 376 405 59 672 892  
998 612 299 734 7678 8306 48 659  
823 73 77 9044 219 605 759 956  
10051 402 7 756 823 11322 348 410  
573 778 12018 544 98 642 896 13117  
283 333 614 716 46 929 14223 783  
15195 588 726 89 817 57 16144 259  
41 66 645 907 17049 223 93 960 18016  
204 380 85 458 582 710 51 19051 325  
581 637 751 90  
20047 147 72 552 631 68 754 900  
69 86 92 21898 22080 145 242 421 501  
86 89 605 904 56 23146 250 456 504  
69 749 24191 633 793 805 25200 730  
29625 746 870 27178 765 869 919  
28259 81 425 748 817 45 29372 438  
777 990  
30094 582 845 31008 20 617 32029  
274 353 422 680 907 33020 291 320  
50 573 83 784 34275 383 663 781 945  
35202 428 929 30 36110 78 22 71  
37093 123 331 524 748 963 88057 386  
791 994 39143 358 73 456 58 732 71  
40178 903 41453 577 721 931 72 95  
42576 600 959 43032 49 213 50 9794  
44046 191 364 736 866 939 45694 731

808 46 986 46808 729 833 41 954  
47308 935 98 48017 72 334 85 494 96  
570 616 727 928 49030 328 76 953 94  
50087 262 79 417 32 732 892 51320  
495 586 710 36 887 52353 582 713 859  
58113 25 300 20 544 54 54178 396 404  
5468 883 54092 389 519 754 886  
57016 163 258 395 614 895 58023 112  
697 790 59688 849  
60068 319 579 613 70 749 52 968  
61091 227 49 747 75 62180 674 63166  
81 87 279 323 65 512 37 600 18 763  
894 944 64011 334 655 840 75 65492  
685 873 66578 816 67009 66 191 457  
839 58023 254 332 539 727 54 59017  
114 90 238 522 797  
70256 85 654 746 91 815 958 71346  
735 962 72039 160 973 84 73406 969  
74200 519 687 915 75435 741  
76213 48 696 765 933 7060 64 120  
296 771 87 78368 81 649 67 935 79164  
833 80215 331 603 973 81146 365 626  
32 87 827 923 82412 536 46 621 88 771  
78 982 83013 38 372 463 628 772 84115  
88 262 315 37 85414 83 686 708 846  
86105 71 209 469 740 882 87173 99  
210 437 52 574 622 901 36 88168 201  
722 94 867 89454 647 775 90 90192  
718 41301 629 856 92049 112 688 93125  
206 417 853 960 94140 99 531 731  
948 95222 747 981 97 96205 72 626 81  
707 847 61 97155 64 618 777 852  
98048 428 662 779 882 99474 590  
100005 314 813 101048 524 102024  
322 460 516 627 961 103052 86 307  
103400 436 627 105003 50 313 514 645  
9432 106066 320 800 46 941 10107 533  
49 714 98 108003 32 481 523 87 729  
42 63 898 109005 74 582  
110083 371 863 111169 659 930  
112187 276 522 680 113004 595 688  
948 114297 680 741 43 115460 729 985  
99 116078 623 59 785 836 117086 54  
137 94 403 883 118193 327 522 119162  
396 810 20 954 120367 507 848 121319  
27 517 122029 154 370 479 522 685  
762 923 123216 345 65 124159 342  
76 125052 115 347 415 555 126426  
601 93 127305 36 80 439 520 630 75  
972 91 128122 62 712 800 129693  
130049 68 389 672 767 966 131043 66  
86 553 69 132161 94 216 330 89 505  
632 842 133138 76 211 366 460 764  
946 134040 284 135306 50 83 554 668  
900 136527 661 719 840 931 173230  
495 525 630 807 66 950 138002 125  
334 422 139966  
140014 234 470 764 141264 81 447  
863 778 874 142128 829 143088 756  
833 970 144039 820 581 145394 983  
146360 560 147015 116 578 812  
148079 521 627 715 149258 393 575  
658 858 150557 948 151201 6 31 85  
837 418 693 152185 200 10 37 339  
720 153339 568 984 154414 314 696  
155043 211 325 411 55 565 705 67  
156095 102 16 58 218 59 865 157011  
23 32 220 48 374 658 775 158164 439  
528 50 815 928 159437 66 647 738

### IV ciągnięcie Wygrane po 250 zł.

3 166 278 413 595 605 800 1202  
27 56 85 441 757 911 62 2065 158  
669 760 874 967 80 3091 173 501  
616 783 940 94 4202 23 722 957  
5182 475 687 714 6074 172 221 81  
507 58 78 637 7031 175 302 484 709  
81 86 83 926 8388 557 675 729 850  
9021 153 74 80 260 468 855 10687  
11167 84 276 548 650 802 12404  
673 86 707 840 962 13158 201 69  
87 378 457 535 88 674 82 95 14273  
418 20 523 82 836 15145 50 376  
427 31 523 61 75 778 91 16089 90  
345 56 763 17515 659 705 47 951  
18608 19116 213 357 74 413 32 642  
7198 20232 41 318 653 717 968  
21219 661 828 22573 692 934 96  
23796 807 50 88 943 24291 371  
25068 339 26013 105 346 648 735

64 913 98 27140 246 452 582 605  
829 28096 250 45 393 519 32 801  
29713 832 30032 58 239 557 631  
711 22 899 977 81 31175 507 678  
89 32112 226 553 960 33116 65  
280 351 425 44 99 509 959 98  
84033 134 217 374 426 39 580 684  
817 35117 31 762 36171 37122 59  
615 80 762 38149 39058 354 403 60  
46 72 805.  
40203 693 961 95 41947 42105  
94 929 66 43101 540 622 68 941  
44372 783 45370 725 976 47417  
578 47030 310 53 506 646 742  
48593 712 39 871 82 914 76 49143  
410 759 504 29 597 680 51291 531  
52218 640 53146 235 559 97 405  
533 624 38 54343 944 55075 56001  
96 348 448 623 875 57148 815  
58208 96 325 696 739 59262 143  
745 85 809 82 60040 451 799  
61409 618 62527 76 781 63346 52  
94 523 603 769 818 64135 780 823  
65033 446 96 898 948 49 66181 297  
67155 228 32 38 399 426 82 811  
938 68091 408 74 69020 22 119 345  
553 776 844 923 70422 553 71032  
288 580 939 72834 73129 62 309  
462 74116 238 99 344 523 636 73  
75020 87 179 277 708 78221 360  
791 807 66 77069 117 220 374 628  
93 78032 78 95 97 541 633 76 727  
79239 357 429 46 52 631 727 849  
975.  
80075 135 409 69 81161 238 311  
523 45 665 66 707 53 82734 832  
39 83221 466 81 813 81 917 75  
84151 471 729 85188 243 366 86655  
86045 87327 559 84 95 88228 86  
476 89178 350 443 791 953 90131  
469 91115 24 356 70 467 611 912  
92025 122 52 93240 334 488 884  
953 94228 85 424 623 767 818 907  
83 95087 435 672 87 991 96235 32  
41 483 683 821 58 995 97057 89  
375 864 98072 379 443 91 529 602  
65 782 817 99181 357 84 718 935  
100417 58 78 623 854 908 101003  
193 102085 350 923 103254 601 865  
104097 255 651 752 105883 424 54  
73 606 15 870 978 106218 370 864  
964 107566 678 77 719 992 108041  
325 69 82 491 732 895 109091 256  
329 441 650 873 110859 918 28  
111031 44 430 594 678 933 112578  
700 11 808 74 113143 78 539  
114477 828 958 115039 455 92 598  
696 980 116090 117030 262 628 83  
118248 359 645 713 957 119252 48  
674 851 120129 58 341 79 455 959  
121201 426 555 638 740 885  
122241 42 54 390 122354 124321  
412 32 757 125037 452 700 810 27  
126127 99 376 549 669 862 127119  
92 217 342 493 586 91 128390 876  
129229 788 965 130143 246 68 308  
79 509 704 813 900 131180 391  
946 132145 84 439 307 441 86 649  
793 922 71 133570 922 134330 766  
95 814 23 999.  
135211 500 136076 684 780 137180  
388 574 621 138451 898 978 96 139121  
140238 402 35 551 85 667 87 949 67  
141169 74 237 304 73 142442 674  
143767 818 144024 54 212 586 145127  
304 489 626 89 751 978 146141 370 71  
452 697 963 87 147254 373 404 630  
148304 995 149250 383 785 150151  
462 79 589 608 151030 170 406 842  
94 935 1

# KRONIKA

**WRZESIEŃ**  
**21**  
Środa

Dziś: Mateusza Ap.  
Jutro: Tomasza B. W.

Wschód słońca — g. 5 m. 03  
Zachód słońca — g. 5 m. 21

Spzatrzenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 20. IX. 1938 r.

Ciśnienie 767  
Temperatura średnia + 13  
Temperatura najwyższa + 22  
Temperatura najniższa + 3  
Opad —  
Wiatr: cisza  
Tendencja barometryczna: bez zmian  
Uwagi: pogodnie.

## WILEŃSKA

### DYZUR APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

Jundzilla (Mickiewicza 33); S-ów Mańkowiec (Piłsudskiego 30); Chrościckiego i Czaplńskiego (Ostrobramska 25); Filemanowicza i Maciejewicza (Wielka 29); Pełkiewicza i Januskiewicza (Zarzewie Nr 20).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolskie 42); Szaniyra (Legionów 10) i Zajęczkowskiego (Witoldowa 22).

### MIEJSKA.

Posiedzenie Rady Miejskiej. 23 bm. odbędzie się plenarne posiedzenie Rady Miejskiej. Porządek dzienny zawiera 8 punktów między innymi sprawozdanie z działalności komisji rewizyjnej i dokonanej przez nią rewizji gospodarki miejskiej.

Władze nadzorcze zatwierdziły plan regulacji placu Katedralnego. Władze nadzorcze powiadomiły Magistrat m. Wilna o zatwierdzeniu opracowanego przez Zarząd Miejski planu regulacji Placu Katedralnego.

Magistrat postanowił szczegóły planu regulacyjnego podać do publicznej wiadomości.

Narazie nie będzie zęgarów ulicznych. Niedawno donosiliśmy, o wniosku zgłoszonym na ostatnim plenarnym posiedzeniu Rady Miejskiej w sprawie ustawienia dla użytku publicznego w różnych punktach miasta czterech zęgarów.

Magistrat sprawę tę rozpatrywał na posiedzeniu wczorajszym, przy czym do projektu tego odniósł naogół przychylnie, biorąc jednak pod uwagę, że narazie są wydatki pilniejsze, sprawę realizacji tego wniosku odłożył na później.

### PRASOWA.

Konfiskata „Kurjera Powszechnego”. Decyzją władz administracyjnych skonfiskowano wczoraj „Kurjera Powszechnego” za umieszczenie rezolucji Stronnictwa Ludowego.

### SPRAWY SZKOLNE

Dyrekcja Kursów Maturalnych Sekcji Szkolnictwa Średniego ZNP w Wilnie zawiadamia, że zapisy kandydatów są przyjmowane codziennie w g. 17-18 w lokalu gim. Zw. Osadników ul. Zawalna 21. Wykładają profesorowie o pełnych kwalifikacjach pedagogicznych.

### RÓŻNE

60 Żydów wyemigrowało z Wilna do Palestyny. Onegdaj opuściło Wilno przeszło 60 Żydów, udając się do Palestyny. Emigranci wileńscy przyłączyli się w Warszawie do większej partii Żydów emigrantów, udających się do Palestyny.

### NOWOGRÓDZKA

Wybory delegatów do zgromadzeń okręgowych. 17 bm. ukazało się w „Nowogródzkiej Dzienniku Wojewódzkim” rozporządzenie wojewody nowogródzkiego o wyborach delegatów do zgromadzeń okręgowych w okręgach wyborczych: Nr 50 — w Lidzie, Nr 51 — w Nowogródku i Nr 52 — w Baranowiczach.

Wybory dokonywane przez Rady powiatowe, miejskie i gminne wyznaczone są w terminach od 23 do 30 września.

W związkach zawodowych i Izbie Rzemieślniczej wybory wyznaczono na dzień 1 października, w Izbie Rolniczej — na 24 września i Izbie Przemysłowo-Handlowej — na dzień 29 września.

Zbiórka na bezrobotnych w Nowogródku. 13 bm. odbyło się zebranie Wydziału Wykonawczego Wojewódzkiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym, na którym omawiano sprawę zbiórki ofiar na pomoc bezrobotnym w okresie zimowym 1938-39 r. Postanowiono niezwłocznie przystąpić do zbiórki ofiar od roli i łąk, aby przynajmniej zbiórka kartofli i kukurydzy do 31 października rb., przed mrozami.

Według wskazań Ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu ZPB stawki wynoszą: 1 kg zboża i 5 kg ziemniaków z 1 ha użytków rolnych oraz 1 m. p. drzewa opałowego z 20 ha lasu.

Szczegółowy wymiar został zlecony przez

wojewódzki Komitet ZPB lokalnym Komitetom, które dobrze orientują się w możliwościach ofiarodawców.

Ofiary przyjmować będą sołtysi, zarządy gmin i komitety lokalne Funduszu Pracy przy Wydziałach Powiatowych. W zamian ziemiopłodów można niścić ekwiwalent w gotówce.

Pomoc zimowa bezrobotnym jest w dalszym ciągu koniecznością, którą każdy dobry obywatel rozumie i której uzasadniać nie potrzeba. Tym bardziej, iż Komitet Wojewódzki na przyszłość (r. 1938-39) postanowił udzielać pomocy w zasadzie tylko w formie normalnego zapracowania na robotach prowadzonych przez związki samorządowe i instytucje społeczne.

Dożynki wojewódzkie. 18 września odbyły się w Nowogródku w ramach „Dni Miekiwiczowskich” — „Dożynki wojewódzkie”, w których wzięli udział zgrupowani młodzieży ze Związku Młodej Wsi. Również i Związek Młodej Polski wystawił swój oddział reprezentacyjny.

BOJKOT FIRM ŻYDOWSKICH. W mieście rozwieszono plakaty, wzywające do bojkotowania firm żydowskich. Jeden z plakatów wskazuje na najstarszą w Nowogródku restaurację Lejputera, uchodzącą tu za najlepszą i najdroższą.

W nocy z niedzieli na poniedziałek rozbiło neonową batelkę, reklamującą tę firmę. W poniedziałek przeszli przez miasto grupkami członkowie Związku Młodej Polski, rozrzucając ulotki o treści antyżydowskiej.

### LIDZKA

Nowe agencje pocztowe. Z dniem 1 października rb. poczta uruchamia agencje pocztowo-felcymunicyjne 2 stopnia: Lidzka 4 i Piłsk 2. Agencje połączone będą z głównymi urzędami pocztowymi w tych miastach.

Lidzka agencja będzie urzędowała w godzinach 9-16, piłska zaś 8-15.

### BARANOWICKA

Dożynki w Nowej - Myszy. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej i Męskiej zorganizowało dożynki w Nowej Myszy, które połączone z patronalnym świętem K. S. M. Z. Pod kierownictwem instruktora p. Bonińskiego postawiono i udekorowano pięknie bramę i trybunę dla zaproszonych gości. Na uroczystą mszę świętą przed wielkim ołtarzem przepięknie ubranym w kwiaty i piomy z pól nowomyskich przybył komendant powiatowy p. Władysław Hołwko, jako reprezentant nieobecnego starosty powiatowego, dalej miejscowe władze samorządowe i państwowe, grono nauczycielskie oraz wszystkie organizacje istniejące na terenie Nowej Myszy.

Podczas mszy świętej podniosło kazanie wygłosił ks. proboszcz Alfons Oleśczuk. Po nabożeństwie zgromadzili się licznie tłumy na placu przed kościołem w pobliżu bramy, gdzie odbyły się uroczystości dożynkowe.

### NIEŚWIESKA

Osadnicy wojskowi na FON. Osadnicy wojskowi gminy Zaostrowicze zainicjowali wśród siebie zbiórki ofiar na dobrane armii. Zebrano już kilkadziesiąt złotych. Osadnicy postanowili zakupić granatnik i przekazać go miejscowemu oddziałowi Korpusu Ochrony Pogranicza.

PLAGA NIEDOZWOLONNYCH OPERACJI. Na terenie powiatu nieświeckiego szerzy się w zaskakujący sposób plaga niedozwolonych operacji spędzania piodu. Pokątne akuszerki w miasteczkach i znachorki po wsiach przy tych czynnościach w warunkach urągającym wszelkim wymogom higieny powodują zakażenia i w następstwie śmierć kobiet. Szpitale, przychodnie lekarskie i lekarze prywatni notują w ciągu roku kilkuset takich wypadków. Ostatnio dzięki energiczności

## Odparty napad rabunkowy

Wczoraj p. Helena Ruszczyk, zam. przy ulicy Bellejeńskiej 22, wracała do domu późno wieczorem. W pobliżu przejazdu kolejowego została zaczepiona przez nieznanego, który zamierzywszy się na nią nożem zawołał głośno:  
— Życie — albo pieniądze.

— Życie — albo pieniądze.  
Wskutek tych machinacji Dyrekcja Kolejowa, a z nią i skarbnictwo poniosły znaczne straty.  
Sąd Okręgowy skazał Iwanowa na 3 i Wiszenaresa na 2 lata. Wczoraj Sąd Apelacyjny zatwierdził wyrok w stosunku do Wiszenaresa, Iwanowi zaś zmniejszył karę do dwóch lat.  
Skazani zapowiedzieli apelację. (c).

## Echa głośniejszej afery ze zniżkami kolejowymi w Wilnie

Sąd Apelacyjny w Wilnie rozpoznał wczoraj sprawę znanych w swoim czasie w Wilnie w kolach sportowych W. Iwanowa i Ch. Wiszenaresa, oskarżonych o to, że wydawali nieprawie osobom nie wspólnego ze sportem nie mającym specjalnej legitymacji, uprawniające ich do otrzymywania znacznych zniżek kolejowych.

## Dziś wiec w sprawie Śląska zaolzańskiego

Two Pomocy Polonii Zagranicznej organizuje dziś w Wilnie wiec w sprawie Śląska zaolzańskiego. W związku z tym wydana została następująca odezwa:

Najaktualniejszą sprawą Polski jest dziś sprawa Śląska zaolzańskiego. Czy w narastającym pędzie wydarzeń ta podstępnie zagarnięta część przastarłej polskiej ziemi wróci do macierzy, czy też w dalszym ciągu znosić będzie ucisk i wynaradawianie, — zależeć będzie od naszej postawy. Nie wolno nam w takich, jak obecna, chwilach zrezygnować z jasnych narodowych postulatów.

### Śląsk zaolzański musi być włączony do Polski

Pod naszym tym zwolujemy w dniu 21 września r. b., o godz. 14 (2 po południu) na pl. Orzeszkowej

### WIELKI WIEC

Na wiec ten wzywamy wszystkie społeczne organizacje, wszystkich rodaków, którym droga jest wolność gnieźbionej polskiej ziemi.  
T-two Pomocy Polonii Zagranicznej.

wadzonej walce z tą plagą władze policyjne zatrzymały we wsi Hesznowszczyzna gm. howęzniańskiej niejaką Rymaszewską Stanisławę znachorkę wiejską. Podczas rewizji znaleziono w jej mieszkaniu ofiarę operacji niejaką Aleksandrę z Nieświeża, która wzięła się w męczarniach wskutek następującego zakażenia. Rymaszewska za dokonanie zabiegu pobierała od swych klientów po 10 zł, co zeznała również Bobko, zam. w Hołynce.

Karetką pogotowia dla powiatu. Kola szkolne Polskiego Czerwonego Krzyża zrzęszają na terenie pow. nieświeckiego około 2 tysięcy młodzieży. Pod kierunkiem nauczycieli dzieci w okresie roku szkolnego przechodzą przeszkolenia w zakresie ratownictwa sanitarnego, a następnie prowadzą w szkole, również pod kontrolą, apteczki szkolna, dostępną bezpłatnie nie tylko dla uczącej się dziatwy ale i dla okolicznej ludności. Obecnie wszystkie komórki PCK w powiecie prowadzą zbiórki na zakup karetki pogotowia, któreby obsługiwała teren całego powiatu w dziale nagłych wypadków jak i propagandy wyszkoleniowej PCK.

Należy zaznaczyć, że w okresie lata bieżącego roku około 200 dzieci ubogich rodzin małych i pogranych wsi i zaścianków przebywało kilka tygodni na zdrowotnych obozach nad polskim morzem.

### DZISNIEŃSKA

Wieś na Targi Północne. OTO i KR w Głębokim organizuje pociąg popularny z Głębokiego do Wilna pod hasłem „Wieś na Targi Północne”. Pociąg ten odepędzie z Głębokiego w nocy 23 bm., powróci zaś do Wilna 26 bm.

Koszt przejazdu w obie strony łącznie z kartą wstępu na targi wynosi zł 7.720.

Kredyty dla Kas Steficyka. 19 bm. w Głębokim odbyła się konferencja przedstawicieli Kas Steficyka, gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych oraz instytucji handlowych w sprawie kredytu zaliczkowego. Na konferencję, zwołaną przez Wydział Powiatowy, przybyło 15 przedstawicieli z powiatu oraz delegaci Państw. Banku Rolnego i Izby Rolniczej z Wilna. W toku obrad stwierdzono, że zapotrzebowanie na kredyt zaliczkowy będzie utrzymane na poziomie roku ubiegłego.

### POLESKA

Przebudowa kanału Królewskiego. Koło Kobrynia jest przeprowadzana przebudowa kanału Królewskiego. Zostały już pobudowane nowe żelazo - betonowe śluzy. Kanał jest pogłębiony i skrócony o 13 km. W ten sposób Polesie będzie teraz połączone z zachodnimi częściami państwa przez Bug i Wisłę, co niewątpliwie wpłynie dodatnio na rozwój gospodarczy ziem wschodnich.

Pomnik ku czci poległych żołnierzy. W Różanie na Polesiu został poświęcony pomnik ku czci poległych żołnierzy na Polesiu.

W uroczystościach wzięły udział delegacje pułków z Poznania i Leszna. Pomnik został wybudowany przez społeczeństwo miasteczka Różany.

## RADIO

ŚRODA, dnia 21 września 1938 r.

6.42 Pieśń. 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Muzyka popularna. 8.55 Program na dzień świą. 9.00-11.00 Przerwa. 11.00 Transmisja z Zamku Królewskiego w Warszawie. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja poludniowa. 13.00 Z różnych oper. 14.00 Muzyka lekka. 14.15.15.15 Przerwa. 15.15 „Popołudnie u speakera” — prowadzi Karol Wyrwicz-Wichrowski. 16.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Koncert rozrywkowy. 16.45 Wojsko so wieckie po „Czystkach” — odczyt. 17.00 Pogadanka radiotechniczna Mieczysława Galskiego. 17.10 „Krosienka” — słuchowisko wędług Ignacego Krasickiego w opracowaniu Stanisławy Harasowskiej (wznowienie). 17.15 Z naszego kraju: „Nowe życie w Łumińcu” — pogadanka Antoniego Jankowskiego. 17.55 Program na czwartek. 18.00 Rośliny owadobójcze — pogadanka, wygl. prof. Witold Kulesza. 18.10 Recital skrzypcowy. 18.45 „Transmisja z uroczystości „Dni Mickiewiczowskich” w Nowogródku. 19.05 Recital śpiewaczy. 19.25 Pogadanka aktualna. 19.35 Jesień za pasem — koncert rozrywkowy. 20.15 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Audycja dla wsi. 21.10 Koncert chopinowski w wykonaniu Margerity Trosbitnik Kazuro (Transmisja do Niemiec). 21.50 Sport. 22.00 Wileński sport. 22.05 Koncert. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego

CZWARTEK, dnia 22 września 1938 r.

6.42 Pieśń por. 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka por. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Muzyka. 8.55 Program. 9.00 Przerwa. 11.00 W takt muzyki — poranne muzyczny dla szkół. 11.25 Koncert popularny. 11. Sygnał czasu i hejnał. 12.08 Audycja południowa. 13.00 I. Kompozytorzy dyrygują II. Piosenki francuskie. 14.00 Muzyka lekka. 14.15 Przerwa. 15.15 Mali radiosluchacze pracują społecznie — audycja dla dzieci. 15.35 Mała skrzyneczka dla dzieci miejskich — prowadzi Ciocia Hala. 15.50 Wiadomości gospodarcze. 16.05 Zespół Stefana Rochonita (płyty). 16.15 Audycja dla liceów. 16.35 Oktet Squire'a (płyty). 16.45 Z międzynarodowych organizacji kobiecych — pogadanka. 17.00 „Uprawa rojstów” — pogadanka Gerard Buralowicza. 17.10 Koncert solistów. 17.45 „Losiowe gody” pogadanka Feliksa Dangla. 17.55 Program na piątek. 18.00 Przegląd wy dawnictwa. 18.10 Recital skrzypcowy. 18.30 Powszechny Teatr Wyobraźni: Wesele Księ żackie”. 19.00 Piosenki i tańce białych i czar nych w USA na fortepianie. 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 „W pogoni za przygodą” — koncert rozrywkowy. W przerwie: „Znakomi tość z Zachodu” — skecz w oprac. Bolesława Piękarzkiego według Pawła Międały. 20.35 Dziennik. 2.45 Pogadanka aktualna. 20.50 „O naszej hodowli koni” — pogadanka dla rolników. 21.00 Przerwa. 21.2 „Arleżian ka” — opera w 3 aktach Francesco Gile'a W przerwie I. ok. godz. 21.25 Wiadomości sportowe. II. ok. godz. 22.10 Recytacja pro zy. 23.10 Ostatnie wiadomości dziennika wie czornego i komunikaty. 23.20 Zakończenie programu.

## Z manewrów na Wołyniu



Patrol kawalerski.



Na posterunku obserwacyjnym za szanem

KURIER SPORTOWY

Ognisko wyjeżdża na turniej piłkarski i lekkoatletyczny K. P. W. w Radomiu

Dziś na turniej piłkarski KPW-u wyjeżdża z Wilna do Radomia drużyna Ogniska.

Piłkarze wileńscy wezmą udział w rozgrywkach o mistrzostwo KPW-u. Poza Wilnem udział w turnieju biorą: Poznań, Toruń i Radom.

Należy podkreślić, że w roku bieżącym KPW-u wileńskie będzie po raz pierwszy reprezentowane przez Ognisko, które ma duże szanse na zajęcie jednego z czołowych miejsc. Ognisko wyjeżdża w swym najlepszym składzie.

Poza turniejem piłkarskim w Radomiu odbędą się również w najbliższą sobotę i niedzielę zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo KPW-u, na które wyjeżdżają również i lekkoatleci wileńscy z Żywiecem i Żyliną na czele. Ekipa lekkoatletyczna KPW-u wileńskiego wyjeżdża w licznych składzie i ze względu na dobrą formę poszczególnych zawodników odegrać musi w zawodach rolę niepoślednią.

Wypada jeszcze zaznaczyć, że tegoroczny turniej KPW-u odbywa się o nagrodę przechodnią p. ministra komunikacji Ulrycha, który specjalnie ją na ten cel ufundował.

Zarówno turniej piłkarski, jak i zawody lekkoatletyczne wzbudziły duże zainteresowanie i ze względu na silną konkurencję można oczekiwać osiągnięcia szeregu dobrych wyników.

Czarski wznaczony został do obozu treningowego

Dowiadujemy się, że decyzją kapitana związkowego p. Kałuży popularny bramkarz ligowej drużyny Śmigłego Czarski został przydzielony do obozu treningowego w Warszawie dla graczy wchodzących w rachubę przy ustalaniu składów reprezentacji na najbliższe międzypaństwowe zawody piłkarskie.

Jesienne regaty żeglarskie w Trokach

W najbliższą niedzielę w Trokach odbędą się jesienne regaty z udziałem zawodników Wilna i Grodna.

Regaty wywołały duże zainteresowanie. Prace organizacyjne są już w pełnym toku.

Polska — Jugostawia

Kapitan związkowy PZPN ustalił następujący skład reprezentacji Polski na mecz z Jugostawią 25 bm. w Warszawie:

Madejski, Gałicki, Szepepaniak, Góra, Nylz, Piec II (o ile Dytko nie wyzdrowieje), Piec I, Piontek, Korbas, Wilimowski, Wodarz.

Drużyna jugostawiańska wystąpi w składzie: Glazer, Hugl, Matosic, Lechner, Jazbinsek, Kokotowic, Sipoz, Leśnik, Wolf, An tolkovic, Welker.

Mecz prowadzi będzie szwedzki sędzia p. Eklind.

Szkolne zawody tenisowe

23 i 24 bm. odbędą się na kortach Parku Sportowego im. gen. L. Żeligowskiego zawody tenisowe młodzieży szkolnej. Udział w zawodach bezpłatny. Zgłoszenia przyjmuje kancelaria Parku Sportowego do dnia 23 bm.

208.40 klm. na godzinę w łodzi motorowej

Malcolm Campbell ustanowił nowy rekord świata szybkości motorowej na wodzie. Poprzedni rekord światowy należał do tego samego kierowcy i wynosił 208,40 klm. na godz.

Nowy rekord, ustanowiony przez Campbellę wynosi 210,78 klm.

Fantastyczny rekord w rzucie dyskiem

Lekkoatleta norweski Sörkie uzyskał w rzucie dyskiem na treningu fantastyczny wynik 54,83 mtr. Wynik ten lepszy jest o 173 cm. od aktualnego rekordu świata, będącego w posiadaniu Niemca Schrödera.

Wymieniony wyżej wynik nie będzie, rzecz prosta uznany oficjalnie z powodu braku dopełnienia przepisów formalnych.

HOTEL „ST. GEORGES” w WILNIE. Pierwszorzędny — Ceny przystępne. Telefony w pokojach.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA. Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1. Centrala: Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4. Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu. Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30. Drukarnia: tel. 3.40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

CASINO. Dziś PREMIERA. Największy film szpiegowski. W cztery oczy (LANCER SPY). W rolach głównych: DOLORES DEL RIO i PETER LORRY. Nieujawniona dotychczas prawda o systemach szpiegowskich wrogich państw...

HELIOS Gary COOPER i Sigrid CURIE. PREMIERA. Największa rewelacja świata. Millionowa produkcja w filmie technicznym czarem egzotykn. wschodu. Marco Polo. Wszczęświatowy sukces. Nadprogram: ATRAKCJE. Bilety honorowe i ulgi nieważne.

Uczeń gimnazjum Zygmunta-Augusta zdobył nagrodę „Przeglądu Sportowego”. „Przebieg Sportowy” przed meczem Polska Niemcy w piłce nożnej ogłosił konkurs na odgadnięcie wyniku. Ogółem nadesłano przeszło 5 tys. odpowiedzi. Uczeń z Gimnazjum im. Zygm. Augusta WI

Table with 3 columns: Item, Price, Quantity. Title: Giełda zbożowo-towarowa i Inniarska w Wilnie z dnia 20 września 1938 r.

Table with 3 columns: Item, Price, Quantity. Title: Ceny żywej i mięsa w Wilnie. Notowania Tymczas. Komisji Notowań Cen...

Table with 3 columns: Item, Price, Quantity. Title: Ceny nabiału i jaj. Oddział wileński Zw. Spółdzielni...

Table with 3 columns: Item, Price, Quantity. Title: Ceny nabiału i jaj. Oddział wileński Zw. Spółdzielni...

Table with 3 columns: Item, Price, Quantity. Title: Ceny nabiału i jaj. Oddział wileński Zw. Spółdzielni...

Ne ma lepszej farby do włosów... SWIFT REFECT. Barwi siwe włosy w 15 minut. 25 naturalnych odcieni. Stosują pierwsz. salony fryzjerskie.

Obwieszczenie O LICYTACJI RUCHOMOŚCI. W myśl par. 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym...

Kupno i sprzedaż. OWCZARKI ALZACKIE („wilecki”) — sześcioletni po rasowych rodzicach do sprzedania...

SPIESZNIE sprzedam prawie nową maszynę do pisania „Royal” i powielacz. Oglądać o godz. 6—7 ppl. Lida, Suwalski 85.

MASZYNĘ do pisania (portable) używaną kupię — oferty składać do Administracji Kuriera Wileńskiego pod „Maszyną”.

UNIEWAZNIA SIĘ weksel Nr 117 z wystawienia „M. J. Baran” Wilno, Mickiewicza 28 na 500.00 zł. z żyrem „Polski Handel Drzewny A. Michałowski i J. Dąbrowski”...

BARANOWICKIE. RADIOODBIORNIKI dektorowe na głośnik, aparaty lampowe, instrumenty muzyczne, rowery i części do rowerów...

Od Administracji. Administracja nie przyjmuje odpowiedzialności za termin ogłoszenia oraz za zgubę lub zniszczenie matrycy i klisz. Zastrzeżone miejsce obowiązuje Administrację...

Najstarsza w Wilnie firma trykotarzy S. Skolski - Błoch. zawiadamia Sz. Odbiorców z Wilna i prowincji, by nie szukali firmy na ul. Straszna 6 albo na Wileńskiej 16...

Kupujemy każdą ilość tegorocznego MIODU, dojrzalego S E R O W litewskich i GRZYBOW suszonych. Płacimy najwyższe ceny. Spółka Chrześcijańska „EKONOMIA”...

LEKARZE. DR MED. JANINA Piotrowicz Jurczenkova. Choroby skórne, weneryczne i kobiece ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18.66.

DR. MED. L. Cholemonowa. Choroby skórne, weneryczne i kobiece przyjmuje 3—5. Zawalna 22, tel. 3.83.

PRZYGODY ROBIN HOODA. ERROL FLINN jako nieustraszonego bohatera ROBIN HOOD. Szczyt zachwytu. Nienotowane powodzenie. Film dla wszystkich.

SWIATOWID! „Warszawska cytadela”. Dramat młodzieży polskiej, walczącej o wolność z rosyjskim zaborcą. Początki seansów o godz. 5—7—9, w niedzielę od godz. 1-ej.

KINO. Monumentalny polski film historyczny p. t. ZNICZ. Grają czołowi artyści polscy: Białożyński, Barszczewska, Wachowicz, Pichelski, Samborski, Węgrzyn i inni.

OGNISKO! Dziś Cudowna powieść Marka Twajna unieśmiertelniona na ekranie. Książę i żebrak. w rol. gl. Errol Flynn, Claude Rains, bracia bliźniacy Billy i Bobby Mauch.



— Tato, potrafię coś, czego ty już nie możesz! — No, i...? — Rosnąć!

PRACA. POTRZEBNY CHŁOPIEC do pracy w ogrodzie i przy gospodarstwie. Zgłaszać się: ul. Senatorska 11, od 4—6 g.

POSZUKUJĘ na kilka godzin do dziecka inteligentnej pani. Wiadomość za ul. Św. Jerski 3-3. Biblioteka „Nowości”.

GONIEC potrzebuje ul. 3-go Maja 13—17 w godz. 4—5.

PRZYJEZDZA z Łotwy poszukuje pracy w gospodarstwie domowym lub do dzieci, zna dobrze język rosyjski i polski.

AKUSZERKI. AKUSZERKA Maria Laknerowa. przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1a—2 róg ul. 3-go Maja obok Sadu.

AKUSZERKA Smiałowska. oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, węgrowski, piegow, brodawek, lupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmiłżające, wanny elektryczne, elektroterapia. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Wielka 4—1.

Popieraciele Przemysłu Krajowego